

النِّكَاحُ مِنْ سُنَّتِي (الحديث النبوي ﷺ)

تحفة النكاح

(يا)

آداب مباشرة

حضرت مولانا محمد ابراهيم صاحب پالن پوری
شیخ الحدیث مدرسہ عربیہ تعلیم الاسلام (گجرات)

پتھور بارہ

ابومسلم احمد ز الہ
ناشرہ

مکتبہ رحمانیہ، کانسی روڈ کوئٹہ 0333-7806049

النِّكَاحُ مِنْ سُنَّتِي (الحديث النبوي ﷺ)

تحفة النكاح

﴿ يا ﴾

آدابِ مباشرت

د کوزدې، واده، او اولی شېې څخه نیولی تر ولیمې، عقیقې پوری خاوند او بنځی ته در رسول ﷺ دستو په رڼا کی دټول ژوند تیرو لو د اصولو طریقو او آدابو بهترینه مجموعه.

حضرت مولانا محمد ابراهیم صاحب پالن پوری
شیخ الحدیث مدرسہ عربیہ تعلیم الاسلام آند (گجرات)

پښتو ژباړه:

ابو منرمل آخند مزاده

ناشر:

مکتبه رحمانیه، کاسی روډ، کوټه ☎ : 03337806049

د کتاب پیژند پانه :

د ژباړې او کتابت ټول حقوق یې له ناشر سره محفوظ دی

تحنة النکاح یا آداب مباشرت	::	نوم
حضرت مولانا محمد ابراهیم	::	مصنف
صاحب پالن پوری		
ابو منرمل آخند نراده	::	ژباړه
مولانا حافظ محمد احمد الحقانی	::	تصحیح
حافظ نور احمد نورانی	::	کمپوز
العلم کمپیوټرنز ، کوټه ،	::	اداره
پاکستان ☎ : 03218016371		
مصطفی خان (ماشور)	::	ناشر
مکتبه رحمانیه ، کاسی رود	::	مکتبه
کوټه . ☎ : 03337806049		
۳۵ روپیه	::	قیمت

خبرتیا : د هر قسم قرآن کریم ، پاره ، یسین او عربی ، پښتو ، فارسی دینی کتابو دپاره نرمویر مکتبې (مکتبه رحمانیه ، کاسی رود) ته رجوع وکړی ، په امرزانه قیمت ښه چاپ ترلاسه کړی .

فهرست

شماره	مضمون	مخ
۱	دمترجم عرض.....	۶
۲	مقدمه.....	۸
۳	دخوانی ابتداء (علامی).....	۱۰
۴	دخوانی جذبات او امیدونه.....	۱۱
۵	دخوانی صحیح حفاظت.....	۱۲
۶	دخوانی حفاظت خنکه پکار دی؟.....	۱۴
۷	دورپښتانو وغیره صفائی.....	۱۵
۸	داصلاح طریقہ.....	۱۷
۹	واده کله کول پکار دی؟.....	۱۸
۱۰	درشتي (کوزدې) کولو آداب.....	۱۹
۱۱	خنکه انجلی لتول پکار دی؟.....	۲۰
۱۲	تر کوزدې مخکی یو نظر کتل.....	۲۱
۱۳	ددینداری خیال.....	۲۲
۱۴	خاندان او مال وجمال ته مه گوری.....	۲۴
۱۵	کوزده خنکه وی؟.....	۲۷
۱۶	دواده تاریخ مقررول.....	۲۸
۱۷	دنکاح آداب.....	۲۸

شماره	مضمون	مخ
۱۸	په نکاح کی کم نیتونه کیږی؟	۲۹
۱۹	نکاح باید چی علی الاعلان او په مسجد کی وی.....	۳۱
۲۰	نکاح به څوک وایی؟.....	۳۱
۲۱	پرنکاح ویلو باندی د دوستانو مبارکی.....	۳۲
۲۲	په نکاح کی باید مهر څومره وی؟.....	۳۲
۲۳	درخصتی اسلامی طریقہ.....	۳۴
۲۴	شب زفاف (یعنی اوله شپه).....	۳۴
۲۵	دانبساط اسباب څه دی؟.....	۳۵
۲۶	مهر معجل.....	۳۵
۲۷	په اول ملاقات کی به څه وایی او کوی؟.....	۳۵
۲۸	په صحبت کولو کی دی تلوار نه کوی.....	۳۷
۲۹	څنگه باید مانوس کرل سی؟.....	۳۸
۳۰	دمحبت سره خپل دعزت خیال هم ساته.....	۳۸
۳۱	آیا اوله شپه لکه شب قدر داسی ده.....	۳۹
۳۲	دجماع آداب.....	۴۰
۳۳	دجماع فضیلتونه.....	۴۰
۳۴	بسخه باید څنگه مائله کرل سی.....	۴۱
۳۵	جماعو ته دسخی آمادگی ضروری ده.....	۴۲
۳۶	یوازی والی ضروری دی.....	۴۳

شماره	مضمون	مخ
۳۷	دجماع دعا.....	۴۴
۳۸	په دعا ویلو سره به شیطانی تاثیر نه وی.....	۴۴
۳۹	که ژر انزالیدی نو دذهن خنجه دی هغه خای وباسی.....	۴۵
۴۰	ترخوچی بنخی ته اطمینان نه وی حاصل سپړی ته دهغې	۴۵
۴۱	خنجه جلا کیدل نه دی پکار.....	۴۵
۴۱	دجماع خنجه چی فارغ سی جلا کیدل.....	۴۶
۴۲	یوډیر بد او ناوړه عمل دنارینه اندام ختل.....	۴۶
۴۳	په حیض او نفاس کی جماع حرامه ده.....	۴۹
۴۴	دشپې دیوازی والی خبری دوستانو ته رسول حرام دی..	۴۹
۴۵	د دوو جماعو په مابینخ کی درمیانه موده.....	۵۰
۴۶	کثرت جماع صحت ته سخت ضرر مند دی.....	۵۰
۴۷	پر خپل انجام نظر وکړه.....	۵۱
۴۸	جماع دی په کم وخت کی وی.....	۵۳
۴۹	دجماع طریقه.....	۵۴
۵۰	دپینغلي دپاره پرده بکارت ضروری نه ده.....	۵۶
۵۱	دجنابت دغسل بیان او دهغه طریقه.....	۵۷
۵۲	دجنابت په غسل کی دخنه کولو له امله درحمت	۵۸
۵۳	ملایکی کور ته نه دا خلیږی.....	۵۸
۵۳	زنا او دهغې بیان.....	۵۹

شماره	مضمون	منخ
۵۴	دلواطت او نورو الفعالو بیان.....	۶۰
۵۵	دولیمی بیان.....	۶۰
۵۶	دخاوند او بنخی حقوق یو پر بل باندی.....	۶۲
۵۷	دیو دبل دمزاج خیال ساتل ضروری دی.....	۶۲
۵۸	پر نارینه باندی دبنخی حقوق.....	۶۴
۵۹	شرعی حقوق.....	۶۴
۶۰	اخلاقی حقوق.....	۶۵
۶۱	دنارینه دپاره دبنخی داصلاح طریقې.....	۶۶
۶۲	دبنخی پر بد اخلاقی باندی صبر.....	۶۸
۶۳	پر بنخی باندی دخاوند حقونه.....	۷۳
۶۴	دحمل ابتداء ، یو خو خبری ا.....	۷۶
۶۵	دولادت (کوچنی پیدا کیدو) بیان.....	۸۳
۶۶	بې له ضرورته دی دزیرونی پر مهال هسپتال ته نه ځی....	۸۳
۶۷	تحنیک سنت دی.....	۸۴
۶۸	دعقیقی بیان.....	۸۴
۶۹	ښه نوم دی پر کنښنرل سی.....	۸۵
۷۰	داولاد پر وفات باندی صبر.....	۸۵
۷۱	درضاعت بیان.....	۸۶
۷۲	داولاد تربیه.....	۸۷

شماره	مضمون	صفحہ
۷۳	داوود پر ذمہ باندی دمور او پلار حقوق.....	۸۸
۷۴	دبئی آسراٹیلو ددرو کسانو واقعہ.....	۸۹
۷۵	دحضرت موسیٰ ﷺ دجنت ملگری.....	۹۰
۷۶	کہ مور دچا خخہ ناراضہ وہ نو دمرگ پروخت به یی	
	کلمہ پر ژبه نه جاری کیبری.....	۹۱
۷۷	دمور او پلار اطاعت.....	۹۱
۷۸	مهم او ضروری سوالونه او جوابونه.....	۹۲
.....	تمت.....	

ناشر:

مکتبہ رحمانیہ ، کاسی روڈ ، کوئٹہ . ☎ : 03337806049

Maktabah Rahmaniya, Kasi Road , Quetta

کمپوزنگ اینڈ ڈیزائننگ :

العلم کمپیوٹرز ، کوئٹہ ، ☎ : 032180216371

AL-ILM Corporation Ltd
Hafiz Noor Ahmad Noorani

دمترجم عرض :

اسلام یو مکمل مذهب دی ، چی دزندگی په هره شعبه کی یی انسان ته واضح هدايات عطاء کړیدی ، خاتم النبیین والمرسلین حضرت محمد صلی الله علیه وآله وسلم چی آخری نبی او رسول دی ، تر قیامتہ پوری دراتلونکو ټولو انسانانو دپاره یوه بهترینه او اعلی نمونه دی ، لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ .

ترجمه : په تحقیق دی تاسی لره په رسول دخدای کی خوی نیک .

ساقی کوثر ، شافع محشر ﷺ دزندگی په هره شعبه کی دانسانانو درهنمائی دپاره بهترینی او روښانه نمونی پریښی دی ، ددی په اختیارولو سره انسان ددارینو کامیابی او کامرانی تر لاسه کولی سی ، په دې دنیا کی دسکون او آرام او په آخرت کی به دخدای ﷻ په رحمت کی ځای او مقام حاصل کړی .

لیکن حسرت او افسوس دی چی نن دیغمبر رحمت ، مُحسن انسانیت ﷺ امت دیورپ او مغرب په تقلید کی دسید المرسلین ، محبوب رب العلمین ﷺ بهترینی طریقې تر شا غورځولی .

دښخی او سری دژوند تیروولو متعلق اسلام واضح او روښانه هدايات انسان ته ښوولی دی ، چی مسلمان دالله تعالی داحکامو او سید الاولین والآخرین ﷺ پر پاکیزه طریقہ خپل شهوت پوره کړی ، او که معامله

برعکس سی نو بیا دمخلفو امراضو سره سره به دنیاوی او اخروی
زندگی هم تباہ او برباده وی، دمخبر صادق، صادق مصدوق بجانب
دپاکیزه طریقو پرېښوولو مطلب دادی: **خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ**، په دنیا
کی هم خساره (او نقصان) او په آخرت کی هم خساره (او نقصان).

مولانا محمد ابراهیم صاحب پالن پوری مرتب کړی رساله (تحفة
النکاح یا آداب مباشرت) دښځی او خاوند دجنسی تعلق په باره کی
مشعل راه حیات ده، په دې رساله کی یې هدایاتو سره سره سنت
طریقې، آداب، فضائل، تجاویز، مختلفې طریقې، او حکماوو او
اطباوو اقوال وغیره بیان کړیدی، نو په مجموعی حیثیت سره دا رساله
دعوامو او خواصو بالخصوص دخوانانو دپاره ډیره مفیده ده.

راقم الحروف ددې په آسانه او روانه پښتو ژبه کی ترجمه کړیده، او
دکتابت او چاپ بار یې دمکتبه رحمانیه، کاسی روډ، کوټه،
مالک بناغلی حمید الله حنفی صاحب پر اوږو واخیستی، الله تعالی دی
دارساله دمصنف^م او مترجم او کاتب او ناشر دپاره صدقه جاریه او ذریعه
دنجات وگرځوی. ع:

این دعا از من واز جمله جهان امین باد

ابو مزمل اخندزاده رحمته الله علیه

تصحیح: مولانا حافظ محمد احمد الحقانی رحمته الله علیه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ط

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى جَمِيعِ
الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ خُصُوصًا عَلَى سَيِّدِ الرُّسُلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
الْأَمِينِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ وَأَزْوَاجِهِ وَأَتْبَاعِهِ أَجْمَعِينَ إِلَى
يَوْمِ الدِّينِ . أَمَّا بَعْدُ :

دا وخت دخدای پاک ﷺ په فضل او کرم او د تبلیغی جماعت په
سختو محنتو سره د دین طرف ته چی کومه عامه توجه کیری ، په
دې کی خاص طور نوجوانه طبقه ډیره زیاته متوجه ده .
دهغو متعلق د دوستانو په ذریعه دا خبره معلومه سوه چی هغوی
د سنت رسول (علی صاحبها الف الف سلام) شیدایان او عاشقان
دی ، او دخپلی خوانی ټول ژوند د حبیب پاک ﷺ د سنتو او
د اسلام د پاکو او ساده طریقو مطابق تیروول غواری ، دې خوآنانو ته
دتولو څخه اهمه مسئله دخوانی حفاظت او دواده ، کوزدې مخ ته
راتلونکی معاملات او کورنی تعلقات دی ، او غواری چی ددې
قسم دینی کتابو او مذهبی معلوماتو څخه ډکو رسالو مطالعه وکړی ،
لیکن دا یو اتفاق وگنی چی دواده ، کوزدې (متعلق) او بیا دخپلی

(بی بی) سره کیدونکی اندرونی تعلقاتو او معاملاتو باندی مشتمله
 خه بنه رساله موجوده نه ده ، نتیجه یی دا وی چی کله دواده وغیره
 موقع راخی نو دغیرو دکتابو خخه کار اخلی ، چی په هغه کی
 انتهای فحش مضامین او اخلاق سوز (اخلاق سوخونکی) خبرونه
 او مضامین وی .

ددوستانو اصرار وو چی په دې موضع باندی ددینی مزاج مطابق یوه
 رساله دخوانانو مخ ته راسی ، نو دیر بنه ، ددې دپاره چی دغیرو
 کتابو دکتلو ضرورت بالکل پین نه سی ، او خپله زندگی (ژوند)
 درسول الله ﷺ دستو مطابقه تیره کړی ، ددوستانو دا خواهش
 دیر بنه مناسب وو اودهغو دخواش احترام زما پرذمه ضروری وو ،
 مگر په شروع کی په طبیعت کی کافی تردّد وو ، او بیا په دې
 موضوع باندی دمضامینو تیاری یوه لویه اهمه مسئله وه ، خصوصاً
 چی ددې قسم (مضمون مطابق) بنه او بهترین کتابونه هم میسر نه
 وو .

لیکن ددې احساس ضرور وو ، چی موضوع خواگرچی عجیبه ده
 ، لیکن ضرورت ددې رسالی دیر زیات دی ، او خه لیری ده ؟ چی
 دست رسول الله ﷺ دژوندی کولو چی بشارتونه پرور کړل

سویدی پہ ہفہ کی شرکت وسی ، او دسعادت دارین ذریعہ جورہ
سی ، دالله تعالیٰ پہ فضل او کرم می اعتماد وکی ، ہفہ زما دستگیری
(امداد) وکی ، او دہیر کوشش خنخہ بعد رسالہ تیارہ سوہ ، الله
پاک ﷺ دی زما کوتاہیانی معاف کری ، او دا رسالہ دی قبولہ
و فرمای ، او دتولو خلکو دپارہ دی مفیدہ وگرخوی . وَمَا ذَلِكْ
عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ .

(حضرت مولانا) محمد ابراہیم پالن پوری ، خادم حدیث نبوی

مدرسہ عربیہ تعلیم القرآن ، تعلیم الاسلام ، آندہ ، گجرات

دخوانی ابتداء :

دہلک بلوغت (خوان کیدل) پہ شریعت کی پہ مختلفو علامو سرہ
پیژندل کیڑی ، دا احتلام کیدل وی ، یادہفہ خنخہ دیوہ بنخی حمل
کیدل ، یا دشہوت سرہ انزال کیدل ، لیکن کہ دغہ شان یوہ علامہ
دبلوغ نسی ظاہرہ ، نو دپنخلس ۱۵ کالہ پورہ کیدو سرہ پہ
شریعت کی بالغ شمارل کیڑی .

دجینکی دبالغ کیدو علامات دحیض راتل ، یا احتلام کیدل ، یا
حمل کیدل ، یا دبیداری پہ حالت کی پہ شہوت سرہ منی وتل ، او

که یوه علامت هم ظاهر نسی نو پر پنځلس ۱۵ کاله باندي بالفه شمارل کيږي .

لمونځ ، روژه او نور احکام پر هغې فرض کيږي ، اوس که دغفلت يا ناداني په وجه دهغه په ادا کولو کې کوتاهي کوي ، نو دهغو قضا او تلافی کول ضروري وي .

دبالغ کيدو څخه مخکې کوچني دموږ او پلار تابع وو ، دشریعت دطرف څخه په هغه شی فرض نه وو ، لیکن اوس دبالغ کيدو څخه بعد هغه مستقل سړی شمارل کيږي ، او دشریعت مطهرة ټول احکام دهغه طرف ته متوجه کيږي .

دخوانی جذبات او امیدونه :

په عربي ژبه کې یو حکیمانه جمله ده : الشَّبَابُ شُعْبَةٌ مِنَ الْجُنُونِ ، ترجمه : یعنی خوانی دجنون (لیونتوب) یوه حصه ده . او حقیقت دادی چې په کوچنی کې دخوانیدو سره قسم قسم جذبات ، قسم قسم امیدونه څرگند کیدل شروع کيږي ، او دشاوخوا معاشرې ، او دناستی ولاړی دماحول مطابق دهغو پورته کیدل شروع کيږي ، او دیو نوجوان کوچنی دپاره دا ډیر خطرناک او اهم موږ (پراؤ) دی .

دخوانی صحیح حفاظت :

مور او پلار ته پکار دی چی دکوچنی دخوان کیدو سره دهغو بنه خاص خیال وساتی ، دغلط قسم ملگرو او دوستانو څخه دده دلیری ساتلو پوره کوشش وکړی .

دغه شان دسینماگانو ، تماشاگاه ، فلمانو ، افسانو ، لڅ عکسو څخه داخلاق سوز شیانو څخه یې پوره محفوظ وساتی ، دبنځو او جینکیو دمحفلو ، او اختلاط څخه یې ډیر لیری وساتی ، ځوانانو ته په خپله هم ددې تمامو خبرو څخه بې پایانه (ډیره) احتیاط کول پکار دی ، که نه وی نو که دخوانی بالکل په ابتداء کی دخرابی طرف ته ولاړی ، نو بیا دغه صحیح رخ (لاری) ته را واپس کول تر غره زیات دروند دی ، او دعزت دختم کیدو سره سره دصحت او قوت ضائع کیدو هم سخته خطر ده ، دغه یوه موقع داسی ده چی په دې کی خرابی دمستقبل پوره زندگی بربادوونکی ده .

ځکه په انسانی فطرت کی یې دوې مادی ایښوول دی : ۱. یو خواهش نفسانی ۲. دوهم محبت ، دوستی ، انس او دخوانی بالکل په شروع کیدو سره په دې دواړو منادو کی حرکت پیدا کیږی ، او پورته چی مو دکومو خبرو څخه دخان بچ کول ویلی

دی ، ددی شیانو خنجه په دواړو مادو کی حرکت او پورته کیدل
دی ، او بیا عقل هم په دې موقع باندی ناقص سی ، ددی دپاره ډیر
ژر په غلطو ځایونو کی دعشق او محبت تعلق وسی ، په غلطو
ځایونو باندی خپل دخواهش پوره کولو کوشش کوی ، او په بد
کارې کی مبتلا سی ، او که په غلط ځای کی ددوستی موقع ملاؤ
سوه ، یا دخپل طبیعت په اعتبار ډیر بی باکه ، جری (زړه ور) نه
وی نوبیا دخپل خواهش پوره کولو دپاره غلطی او غیر فطری طریقې
لتوی او داغلام (۱) او جلق ددارنگه عادتو عادت یې سی ، چی
دین او دنیا دواړه برباد او صحت یې ختم کیږی ، بلکه ډیر ځلی په
مستقبل کی دواده قابل نسی ، او کرار کرار دمراوی گل په شان
دهغه ټوله زندگی پرموده کیږی ، او هم دغه شان دغلطو عادتونو
خنجه ډیر ځلی دسوزاک از آتشک غوندی ناکاره بیماری پیدا کیږی ،
چی دهغو علاج ډیر گران دی ، ددی دپاره دپنځلسو کلو خنجه تر
دوه ویشتو ۲۲ کلو عمر پوری ددی خاص اهتمام کول پکار دی
(دې ځوانانو هلکانو ته) چی انتهائی پاکیزه کتابونه او ښکلی

(۱). دهلکانو سره بد فعل ته اغلام وایی او په خپل لاس وغیره سره منی
ایستلو ته جلق وایی .

(بهترین) لتویچر (مضمون) مطالعه کوی ، او دنیکانو (صالحانو) په مجلسو کی دی آمد اورفت وساتی ، په دې دوران کی که (خوانانو) دخپل صحت او خوانی حفاظت وکړو ، نو آئنده (راتلونکی) ټول ژوند به یې په عافیت او خوشحالی سره تیرسی ، او که په دې (نازک) وخت کی ورته غلط او ناکاره صحبتونه ملاؤ سوه او خراب عادتونه پکښی پرېوتل نو خطر ده چی دمرگ او ژوند په کشمکش کی مبتلا سی او ژوند پر تنگ سی .

دخوانی حفاظت څنکه پکار دی ؟

۱. هر کله چی کوچنی با شعوره او پوه سی (چی دهغه عمر عموماً او ۷ اته ۸ کاله دی) نو هغه دی په جدا جدا بستره ویده کولو عادت کړل سی ، اگر که هغه محارم یعنی ورور ، خور وی ، خو شرعاً یو ځای ویده کیدل منع دی ، ځکه چی په دې وخت کی هم دهغو داخلاقی خرابی اندیښنه ده ، اوبیا دغیر محرمو سره نور هم ډیر احتیاط ضروری دی .

۲. دبیچیانو دپاره بالکل په خلوت او تنهایی کی (داسی چی په کمره کی بل څوک نه وی) اوسیدل او ویده کیدل بڼه نه دی ، ورنه دهغو په ذهن کی انتشار پیدا کیږی ، چی دمختلفو خطراتو باعث گرځی ،

ٲولو ته په جُدا جُدا بستره ويده كيدل پكار دى .

۳. دځوانۍ په ابتداء كى د بدن صفائى په خاص طور سره داعضاء تناسل صفائى ډيره ضرورى ده ځكه چى (پر څرمن) خيړې ميري جمع كيږي ، خارش پيدا كيږي ، او دڅرمنى بيمارى پيدا كيږي ، بل دا چى په كړولو سره شهوت او لذت پيدا كيږي او نقصانى اثراب ترې ظاهره كيږي ، تر نامه لاندې وړپښتان صفا كول هم ډير ضرورى دى .

دورپښتانو وغيره دصفائى موده :

بهره داده چى هره هفته بالخصوص دجمعي په ورځ دى صفائى كوى ، يعنى نوكان ، بريت برابرول ، ترنامه لاندې وړپښتان او دبغلو دصفائى څخه بعد دې غسل وكړي ، دنامه لاندې او دبغل دورپښتانو صفائى كه هره هفته ونكړل سى نو پنځلس ۱۵ ورځى وروسته دى يې وكړي ، انتهاي موده يې څلورپښت ۴۰ ورځى دى ، څلورپښت ۴۰ ورځى كه تيرى سى او صفائى ونكړي نو گنهكار به وى .

۴. ځوانان بچيان دى په يوښه كار كى مشغوله وساتى ، بسى كاره ساتل ډيره بده خبره ده ، يو دانا (عقلمند) ويلي دى ، او ريشتيا

(صحیح) بی ویلی چی: (بی کاری بدترینہ مشغلہ ده) ، په دې (بی

کاری) سره ډیر ژر آوارگی (لوپری) پیدا کیږی .

۵. دخرابو دوستانو ، خراب ملگری ، او خراب صحبت (مجلس)

خنځه لیری اوسیدل ډیر زیات ضروری دی ، دخراب صحبت خنځه

خوښه (خلگ) هم خرابیږی ، بیا خودا نو عمره خوانان دی .

۶. غلط لټویچر ، افسانې ، ناول ، عشقیه قصې او حکایات ،

صحبت نامې وغیره ویلو سره نفسانی خواهش او رغبت مشتغل

کوی ، انسان پر غلطه لاره وږی ، ددې خنځه خان ساتل نهایت

ضروری دی .

۷. دغه رنگه سینما ، تماشاگاه ، فلمی عکسونه کتل ، غزلی ویل

اوریدل ، دخوانو انجونو سره سترگی ملاوول ، بد نظری وغیره

کول ، دا ټولې خبرې دزهرو خنځه کمی له دی ، ددې خنځه هر

سړی لره خصوصاً خوان لره ساتل ډیر ضروری دی .

۸. که په کور کی نوکر (ملازم) یا ملازمه (خادم) او بوډی بنځه

وغیره ځی راځی نو ددې کور دپچیانو پر تعلقاتو بانډی مضبوطه

(مستحکم) نظر ساتل پکار دی ، ورنه کله کله هغه په خندا او

مزاق کی تباہ کوی .

۹. مور او پلار لره پکار دی چی داو لاد د بنیگنی او اصلاح دپاره همیشه دالله تعالیٰ خنجه دعا وغواری .

۱۰. دنیکانو سره دمیلان اورججان ، اوپه بنه صحبت کی دناستی ولاړی او دبهترینو دینی کتابو اورسالو دکتلو ترغیب دی ورکوی .

داصلاح طریقہ :

دبچو دخوانی او دهغو دصحت تر ټولو لویه فریضه پر مور او پلار او دکور پر مشرانو راځی ، هغو ته پکار ده چی دنو عمره بچیانو په هر هر حالت او عادت بانندی نظر ولری ، اوپه ډیر حکمت او دانائی سره دی یې دغلطو شیانو خنجه وغرزوی ، ددوی دجذباتو او عمر په رعایت ساتلو سره دی هغو ته) بنه واقعات بیان کړل سی ، او بلند همت ، لوړی حوصلې ، پرمغز او دتحقیقی کار کولو شوق دی ورکړل سی ، ذهن یې په دې کی مشغوله وساتی ، دغه رنگه چی څه وخت خپله څه بنه کار کوی ، یابنه مجلسو ته ځی دصلحاء سره مزقات کوی ، نو بچیان هم دخان سره ملگری کوی ، چی دهغو برکات هغو ته هم نصیب سی ، او دماشوموالی خنجه ددې شوق پیدا وی اومزه (رغبت ، میلان ، مینه ، دبنه مجلسو ، دصلحاوو دملاقات) پکښی پیدا سی .

واده کله کول پکار دی ؟

دخوان کیدو بعد اکر چی دواده خیال او دهغه طرف ته میلان (رغبت ، شوق) کیږی ، لیکن بالکل په ابتدائی خوانی کی واده کول دصحت دپاره مضر دی ، ځکه چی په دې عمر کی جسمانی اعضاء لویږی ، په اعصابو کی قوت او پوخوالی پیدا کیږی ، که په دې عمر کی واده وسی نو دااعصابو دمضبوطوالی څخه مخکی به دبدن جوهر (ماده منویه) ختم کیږی ، اودی دخپلی نادانی اوپه خپل طبیعت قابو نه راوستلو په وجه احتیاط هم نه کوی ، چی ددې څخه اعضاء رئیسه هم کمزوری کیږی ، ځکه دغذا انسانی دخومره حلول څخه بعد منی جوړیږی ، په هغی کی خالق کائنات دانسان دجوړیدو قوت ایښی دی ، اوس که دومره قیمتی جوهر (منی) دعقل او شعور دکمی دوجهی دااعصابو دکمزوری سره ضائع کیدل شروع سو ، نو بیا ټوله غذا (خوراک) دمنی خزانی طرف ته متوجه کیږی ، او دویښی څخه تیاریدونکی اعصاب او اعضاء په کمزوری کیږی .

دی نوعمر خوان لره دخپل صحت او قوت حفاظت کول پکار دی ، اوپه غلطو حرکتو سره ماده منویه (منی) ضائع کول نه دی پکار ،

بیا خه موده وروسته چی ازدواجی (کورنی) رشته قائمه سی نو هغه لطف او لذت او سکون به تر لاسه کپی چی دهغه تصور ممکن نه دی، البته که دخوانیدو سره چیری یی کوزده وسی نوبنه ده ، خکه چی دصحبت او فطری، خواهش دجذبی دپاره به یو مرکز په ذهن کی دلنشین سی او دخیال دنیا به یی ددلته او هلته دکمراهی او دغیر و طرف ته دتلو خخه محفوظ وی، لیکن یاده دی وی (دا خبره) چی دواده خخه منخ کی (انگرچی) کوزده وسی ، هغه (جینی) اجنبی (پردی) ده ، دنکاح منخکی هغی ته لاس لگول ، دهغی سره خبری کول، هغی ته کتل ناجائز او حرام دی .

دورشتی (کوزدی) گولو آداب:

دهلک دخوانیدو بعد چی کله دهغه دکوزدی خبره اوسی نو بهتره داده چی منخکی دی دهغه رایه معلومه سی ، که هغه په خپله خه ونه وایی نودهغه دملگرو او دوستانو په ذریعه دی دهغه دزړه درغبت (خوبنی) حال معلوم کپی، که دهغه دلی رغبت په یوه ذریعه معلوم سی ، نو دهغه مشران دی په هغه جینی دهغی دخاندان په حالاتو او دینداری بانندی نظر وکپی، دغه شان دادی هم وگوری چی په دواړو کی گذاره کیری او که نه ؟ که په دواړو کی موافقت په نظر

ورسی ، نورشته دی ورسره وکری دلته ددې خبری خیال دی وی
چی دهلک درایی بالکل برخلاف یا دهغه په لا علمی کی یوځایی
رشته (کوزده) کول د عقل مندی خبره نه ده ، ددې دپاره چی ټول
عمر ددې سره اوسی ورنه (که داسی ونه سی) خطر ه ده چی په هغو
کی بی لطفی (بد خوندی) پیدا سی ، او دجوړ پرځای به لیری والی
سی ، لهذا دده دزندگی مفاد مخ ته په اېښوولو سره دده په خوبنه
کوزده تمامه کری ، هو که مور اوپلار ته اندازه وی چی هلک
دخپل نفس شرارت او طبعی آزادی په وجه سره زموږ خوښ کری
بڼه ځای پریردی ، په یوه غلط ځای کی کول غواړی ، نو هغه پوه
کول او چیری چی رشته (مور اوپلار) ورته کوی ، دهغه ځای
خوبیانی او فوائد (دهلک په) ذهن کی کښېنول (دمور او پلار)
اخلاقی فریضه ده ، دغه رنگه به (په) خندا ، خوشحالی کوزده هم
وسی ، او دمور اوپلار دطرف څخه به زړه هم صاف وی ، او څه
رنجش به هم پیدا نسی ، بیا درشتو (کوزدو) کولو دپاره دلاندنیو
خبرو لحاظ کول بهتر دی :

۱. دجینکی عمر دهلک څخه (باید) څه کم وی (زیات دی نه وی)
یعنی دجینکی عمر دی دوه یا څلور کاله کم وی .

۲. دنو عمره هلک دپاره پيعله جينکی زياته مناسبه ده ، ددې دپاره چي دحدیث پاک دارشاد مطابق په دوی کی بنه محبت او موافقت پیدا سی .

درشتي (گوزدي) خخه مخکی یو نظر کتل :

۳. درشتي (گوزدي) کولو خخه مخکی دی دواړه یو بل یو نظر سره وگوری ، چنانچه در رسول الله ﷺ ارشاد دی ، چي منکوحه وگوری ، په دې صورت کی امید دی چي په دواړو کی محبت او مینه زیاته پیدا کیږی ، ددې وجه داهم ده چي ډیر وختونه پر دا قسم موقعو باندي په اوریدلو خبرو سره انسان په خپل ذهن کی خه ډیره بنه نقشه جوړوی ، او بیا وروسته مخ ته په راتلو باندي هغه (دذهنی نقشي مطابق) خوبیانی پکښی نه وی ، نو بیا تر جنگ پوری خبره رسیدی سی .

دوهمه وجه داده چي دهر سړی خوبنه جلا جلا وی ، کیدی سی چي اوریدل سوی خبره وی هغه دده خوبنه وی ، او ستا خوبنه دده خخه مختلفه وی ، دپښتو مشهور متل دی : هر سړی او خپل طبیعت پوه سو .

دینداری خیال :

۴. دجینکی په انتخاب کی ضروری ده چی دهغې اخلاق ، او په امور خانه داری کی واقف کیدلو ته ضروری وکتل سی ، په دې سلسله کی درسول پاک ﷺ ارشاد مبارک موږ ته بهترینه لار ښی چنانچه رسول الله ﷺ فرمایي: دښځی سره نکاح دخلورو خبرو څخه دیوې خبری دلحاظ په ساتلو سره کیږی ، څوک حسن او جمال گوری (نکاح) کوی ، څوک په دې کی دمال طرف ته نظر کوی ، او څوک حسب یعنی دلوری کورنی جینکی لتوی ، لیکن کامیابه هغه سړی دی چی هغه دینداری گوری نکاح کوی .

که غور وکړی نو اول درې شیان په حقیقت کی دانسان دپاره وبال جان جوړیدی سی ، مثلاً حسن او جمال ډیر ښه او زړه مائل (خوشحاله) کوونکی شی دی .

مگر زما عزیزانوا هغه (حسن او جمال) ډیر ژر زائل کیدونکی هم دی ، خدای جلّالہ دی نه کوی (که پرهغې) دچیچک (۱) معمولی غوندي حمله وسی ، یا یو ضرب یا بیماری راسی او هغه حسن او جمال ټوله ختم سی ، او همسی هم هغه ابتدایی حسن او جمال دڅو

(۱) چیچک : دیوې بیماری نوم دی ، چی دمريض پر بدن دانی راوخیژی .

کلونو میلہ دی، کلہ چی خہ مودہ تیرہ سی دا اولاد سلسلہ شروع سی، نو دہفہ شی (حسن او جمال) ختم کیدل شروع کیری .

یوہ خبرہ داہم پہ ذہن کی وساتی: کہ تا دحسن او جمال کوشش وکری، نو آخر بہ ہفہ تہ پہ خپل حسن او جمال نازوی (چی یو وخت بیا دا درد سر سی) لہذا اول سوچ وکرہ چی دہفہ ناز او نخری تہ برداشت کولای سی او کہ نہ؟

بیا پردی حسن بانندی دنورو (خلکو) نظر ہم وی، لکہ خنگہ چی تا ددی ارادہ وکرہ، نور خلگ بہ ہم ددی خواہش مند وی، داسی نہ وی چی ستا پہ نکاح کی دراتلو بعد ہفہ خلگ ستا پہ حق کی وبال جان (دبمن، تکلیف، ضد او رقابت) جوڑ سی .

دغہ رنگہ ددی (خبری) دی ہم خیال وی چی تہ دحسن او جمال شیدائی یی، ہفہ ہم دخان دپارہ دحسن او جمال جامہ غواری، لہذا خپل متعلق غور وکرہ، چی تہ ددی ہمسر (برابر) یی کہ نہ؟ ورنہ داسی بہ وسی چی تہ بہ دہفہ خواہشمند یی او ہفہ بہ ستا خنخہ بیزارہ (نفرت کوونکی) وی، نو ددی دپارہ بہ ہفہ دخپل تول خہ قربانولو دپارہ تیارہ وی، او ہفہ بہ ستا خنخہ دلیری اوسیدو تدبیرونہ کوی، پہ ددی جوڑہ (خاوند او بنخہ) کی لطف خہ دی؟

ددې دپاره دینداری پرېښوول فقط حُسن او جمال غوره کول
 حضور ﷺ خوښ کړی نه دی، البته که څه قدر دل رباوی نور
 زیاته ښه ده .

خاندان او مال او جمال ته مه کوری :

څه خلک هغه وی چی دهنو په نظر کی دمال او دولت بی پناه
 اهمیت او دهغه (مال او دولت) وقعت او عظمت وی، او هغه یو
 مالداره ښځه پردې بنیاد غواړی چی دکور عزت وی، او کور آباد
 سی، ای زما عزیزه ! دا خو ترحسن او جمال هم ژر زائل کیدونکی
 دی، دماښام مالداره سهار ناداره لیدل سوی، بیا هم شاید ته دوکه
 کیږی چی هغه مالداره ده ، نه (داسی نه ده) بلکه ددې کور والا
 مالداره دی، آیا دهنو مال ددې ښځی سره راځی ؟ او که راغلی (دا
 مال) نو څنگه ستا مردانه غیرت ددې دپاره تیار هم دی چی ته سړی
 او خاوند یې دښځی پر مال او دولت باندی لاری وڅځی ،
 او که هغه دمالدار کور وی ، نو دهنې ضرورتونه او فرمائشونه هم د
 هغه اندازې وی ، آیا په تاکی ددې دپوره کولو حوصله هم ستا ؟
 ظاهره ده چی دفیل خوراک دهغه پکار دی، هغه ستا په معمولی
 وجه دودۍ باندی به قناعت څنگه کوی ، بیا به هره ورځ لعنت

ملا مت اوری، او مروریدل او پُخلا کیدل به دورخی ورخی مشغله وی، او هغه به پرتا حاکمه وی، که دا توله لذتونه تاته منظور وی نو بیا نکاح (ورسره) وکړه (بیا) وگوره چی هغه ستا فرمانبرداره بنځه ده او که حاکمه؟ ددې دپاره هوښیارانو ویلی دی، او صحیح (درست) یې ویلی دی: چی په مالدارۍ کی بنځه ترسری کمه مناسبه ده، چی شکر گذاری او نعمتو قدر وکړی.

څه خلگ په نکاح دلورو (اوچتو) کورو او بنه خاندان تلاش (جستجو، کوشش) کوی چی دهغو په وجه سوه عزت حاصل وی، او پر نورو (خلگو) فخر وکړی، داسی خلکو ته ددې خیال ساتل پکار دی چی دخاندانی نیک وبد مسئله په خپله غیر متعینه او دشریعت په نظر کی غیر معتبره هم ده، بیا ددې له وجهی څخه دهغو پرپشانو خطرهم ده، چی په پورته (بیان کی) دمال (دولت) او جمال په صورت کی بیان کړل سوی دی.

ددې دپاره صفا خبره داده که دینداره نه وی، نو مال او جمال یا حسب او نسب مطلق قابل اعتماد نه دی، دغه رنگه دې دینی په صورت کی دبنځی عفت (پرهیزکاری) او پاک دامنی هم په خطرهم کی وی چی دهغې اصل جوهر دی.

ددې دپاره په بنځو کې د لیدلو لائق تر ټولو اهم شی دینداری ده ،
 که هغه دلمانځه ، روژې ، پابنده وی ، دښه اخلاقو سره متفقه وی
 او دکور دکارو سره واقفه وی ، او دهغې کورنۍ هم دینداره وی ،
 نو ای عزیزه ! تردې زیات یو نعمت سته ؟ دا هغه جوړه ده چی هغه
 رسول الله ﷺ خوښه کړیده ، د دینداری په سلسله کې ددې هم
 لحاظ وکړی چی دهغې عقائد څه دی ، خیالات اورجحانات (میلان
 او توجه) یې څنگه دی ، په دې کې ایمانی جذبه سته که نسته لکن
 خدا نخواستہ که دنوی تعلیم اثرات اوبی حیایی او بی حجابی (بې
 پردګی) پکښی وی ، نو خطرہ ده چی تاهم دخان سره ډوب غرق
 کړی ، او خپل اولاد هم پردې رخ (لار) روان کړی ، ددې (رنګه)
 بنځی بد زبانه او فحش ګو (بنکنځل او پوچ اورد ویونکی) کیدل ،
 دسیر او تفریح (منظرو او سیلو) شیدائی (دلداره) کیدل ، او دخپلو
 او پردیو سره اختلاط او میلان او رجحان نقصان رسوونکی دی ، او
 ددغه رنګه بنځی سره تعلق هم مفید نه دی ،

دغه رنګه دبنځی په انتخاب کې لاندنی خبری هم وګوری :

۱. تندرسته وی ، په څه هلاکوونکی مرض کې مبتلا او دائم المرضه
 نه وی ، ۲. چی په خپل خاندان کې وی نو بهتره ده ، چی صله

رحمی هم وسی، ۳. ددوارو مزاج (طبیعتونه) تقریباً یو قسم وی، مثلاً یو ډیر شوقی وی او بل انتهایی ساده مزاجه وی، نوبیا هم پر لطف زندگی گرانه ده، ۴. څه قدر ویونکی لیکونکی او دینی تعلیم یافته وی، بالکل جاهله نه وی، ددې خبرو لحاظ لکه څنگه چی دهلک کور والا یې کوی دغه رنگه دی یې دجینکی کور والا هم وکړی، ددې وروسته چی دکوزدې اراده وی نوپه سنت طریقه باندی دی اودس یا غسل وکړی، څلور رکعتہ دی وکړی، دوه دصلوة الحاجة، دوه دصلوة الاستخارة په نیت سره، ددې دوارو لمونځو (صلوة الحاجة او صلوة الاستخارة) په احادیثو کی وارد سوی دعوای دی هم وواپی، او بیا دی دعا وکړی چی الله تعالی دزندگی رفیق (ملگری) ورکړی، دهغې دنکمیل اسباب پیدا کړی، دواده په مختلفو موقعو کی که ددعا وغیره اهتمام وسی نو انشاء الله دتاوان دفع کوونکی او فائده مند به وی.

کوزده کول څنگه وی ؟

دکوزدې دپاره څه حاصل طریقه نسته، دا صرف دهلک او جینکی دمشرانو په خپلو کی یوه معاهده ده، که اولیاء (مشران) وغواری نو دزبانی خبرو اترو یا خط او کتابت په ذریعه یا دیوه دوست وغیره

په ذریعہ دی وکری، کوزده کول یو قسم عهد او معاہدہ ده، ددې چی تر کومه حده ممکنه وی انجام ته رسول پکار دی، ورنه (که داسی ونسی) بد عہدی به وی چی په شریعت کی انتہائی ناخوبنه (عمل) دی .

دواہ تاریخ مقررول :

دکوزدې کولو وروسته ددوارو طرفو اولیاء (مشران) دی زبانی دخط او کتابت په ذریعہ یا دیوہ سپری په ذریعہ دنکاح تاریخ مقرر کری، په دې سلسلہ کی چی خومره غلط قسم رسومات رائج دی هغه ټول واهیات او لغو (بی ہودہ، فضولہ) شیان دی، ددې خخہ حتی الامکان خان ساتل پکار دی، ددې کوزدې وروسته چی کوم تاریخ مقرر کرل سی، ددې مطابق درشتہ والی او دنورو (خلکو) په موجودگی کی دی په انتہائی سادگی سره وکری (وتری) .

دنکاح آداب :

دنکاح ډیر آداب دی، په دې ټولو کی اہم ادب دادی چی په نکاح کی نیت بنہ لری، ددې دپارہ چی کہ ددنیا په کار کی ہم نیت بنہ وی نوپردې بانندی ثواب تر لاسہ کیږی، بیا نکاح کول خوشنت دی، نو خومره چی نیت بنہ وی هغه رنگہ ثواب رسیږی، بیاپہ یوہ

عمل کی دیر نیتونہ ہم کیدی سی، اوپر دے تمامو نیتو جلا جلا
 ثواب ہم رسیبری، په دے اعتبار سره نکاح یو عمل دی، لیکن
 خومره چی نیتونہ کوی دومره ثواب زیاتیری. په نکاح کی لاندی
 درج نیتونہ کیدی سی :

۱. نکاح دی ددے دپاره وکړل سی چی دحضور پاک ﷺ سنت
 ده، چنانچه دحضور اکرم ﷺ ارشاد دی: **النِّكَاحُ مِنْ سُنَّتِي**، او
 دستو په نیت عمل کولو سره ثواب ورکول کیږی.

۲. په نکاح کولو سره دغلطو کارو (بدکاری) څخه حفاظت کیږی
 ۳. دنکاح کولو په وجه سره نفس په کنترول کی وی، او دزړه
 خیالات ددلته او هلته غلط روی (گمراهی) څخه او نظر دپراگنده
 کیدو څخه حفاظت کیږی.

۴. حق تعالی ﷻ دنکاح په وجه سره (انسان ته) نیک اولاد ورکړی
 او هغه بڼه کارونه کوی او دمور او پلار په حق کی دعا کوی، نو
 پر دے هم ثواب ورکول کیږی.

۵. دعیال داره انسان دعبادت ثواب به نسبت دواده نه کړی تر
 عبادت زیات وی، نو ددے ثواب دزیات تر لاسه کیدو نیت دی
 هم وکړی.

۶. دنکاح په وجه سره چی خومره اولاد کیری هغه د حضور ﷺ په

امت کی دزیاتوب سبب کیری او حضور ﷺ په دې فخر کوی .

۷. الله تعالی به داسی اولاد عطاء کری چی د دعوت الی الله محنت

و کری ، پردې سربیره به امت ته هم دینی نفع وی ، او دمور او پلار

دپاره به داجر عظیم سبب جوړیږی .

۸. که کوچنی بچیان مړه سی نو دمور او پلار دپاره دجهنم خنځه

دنجات ، او جنت ته د داخلیدو سبب جوړیږی ، دغه رنگه په نکاح

کی چی خومره نیتونه وکړل سی ، هغومره ثواب وی ، دینی او

دنیوی برکتونه به ورته حاصلیږی .

بی فکره او سوچه نکاح کول یا صرف نفسانی خواهش او د دنیاوی

لذتو پوره کولو دپاره دومره اهم کار (نکاح) کول ، دمومن او

مسلمان کار نه دی ، بلکه دابه محضی حیوانی مشغله وی .

۱. دنکاح او واده یو لوی حکمت د لطف او سکون زندگی

حاصلول دی ، او دا حکمت په دې صورت کی ظاهر کیدی سی ،

چی دانسان ذهن هم ددې فائدو و طرف ته متوجه وی ، او دمحبت

او الفت کومه ماده چی الله تعالی په هر انسان کی اېښی ده دابه کار

راوړلو سره د زندگی تیروولو اراده وی .

۲. دنکاح دوهم اداب دادی چی علی الاعلان دی وسی ، چنانچه
 درسول الله ﷺ ارشاد دی: **أَعْلِنُوا النِّكَاحَ وَلَوْ بِالسُّفِّ** ، یعنی
 اعلان دنکاح کوی اگر کہ پہ نغاره وهلو سره وی. گویا پہ چپه او
 پته نکاح نه ده پکار ، په زنا او نکاح کی دغه فرق وی چی زنا (چی
 حرامه ده) چپه او پته کیری ، او نکاح (چی حلاله ده) هغه دمجمعی
 (دلی) په منحکی کیری .

۳. دریم ادب دادی چی نکاح دی په مسجد کی وی ، دغه رنگه
 دیوه لمانخه وروسته دی وی ، په خاص طور بانندی دجمعی په ورخ
 یا دجمعی یا مازدیگر دلمانخه وروسته ډیره زیاته افضله ده ، دغه
 رنگه دزمان او مکان دواړو برکتونه حاصل سی ، په داسی مجلس
 نکاح کی دعلماوو او صلحاوو چی خومره مجمع وی هغومره ښه
 دی ، چی دهغو دعا گانی هم شامل حال وی ، او رحمت او برکت
 نازل وی .

۴. نکاح دی په یو عالم دین یا نیک او صالح سړی وتری ، اول دې
 خطبه وروایی بیا دی ایجاب او قبول ور وکړی ، په دې کی دی ددې
 خبری خیال وی چی ناکح دی دقبلولو پروخت پوره جمله وروایی
 چی ما قبوله کړه ، صرف قبول ویل کافی نه دی .

۵. دنکاح ترلو وروسته دی دوستان او قریبان مبارکی ورکری ،
 دهغې دپاره په حدیث کی دا دعا راغلی ده : **بَارَكَ اللهُ فِيكُمَا**
وَجَمَعَ بَيْنَكُمَا بِخَيْرٍ وَ أَخْرَجَ مِنْكُمَا الطَّيِّبَ ، الله تعالی دی په
 تاسو دواړو کی برکت واچوی ، په خیر او خوبی سره دی تاسی
 جمع کړی ، او نیک اولاد دی ستاسی څخه پیدا کړی .

۶. او دنکاح ترلو وروسته وچه خرما تقسیمول یا پاشل هم مستحب
 دی ، البته ددې خیال دی وی چی په مسجد کی شور او شغل او
 دهغه بی حرمتی ونسی .

۷. په نکاح کی (باید) ولور زیات نه وی ، بلکه درمیانه درجه پکار
 دی ، دغه رنگه دنکاح په نورو کارو کی (باید) فضول خرچی او
 اسراف نه وی ، بلکه په اعتدال سره کار کول پکار دی . در رسول
 الله ﷺ ارشاد دی : **أَعْظَمُ النِّكَاحِ بَرَكَهٌ أَيْسَرُهُ مَوْوَنَةٌ ،** یعنی په
 نکاح کی چی څومره خرڅه کمه کیږی هغومره به برکت زیات
 وی ، لهذا څومره کم شورش چی وی او خرڅ کم وی ، او په آسانی
 او سهولت سره (نکاح) انجام ته ورسیری هغومره به انشاء الله
 برکت وی ، دغه رنگه جینگی ته په سامان او اسباب ورکولو کی
 هم زیات تکلیف نه دی پکار ، غور وکړی ، د حضرت فاطمې رضی الله عنها

سامان او اسباب څه وو ، دوه څادره (پروني) يمني (۱) چي يو قسم رنگين او ليکه داره طرز وو، دوې نيالۍ چي دالسي (يوه درخته ده. مترجم) دخورو څخه ډکي وي، او څلور گري ، دوه بازو بند دسپنو زرو ، او تکیه ، يوه کمبله ، يوه پياله ، يوه ميچنه (دورو اخبلو آله) ، يوه مشکيزه او داوبو اېښولو لوبښۍ يعنې منگۍ ، او په بعضو رواياتو کي يو پلنگ هم راغلي دي .

حضرت اقدس حکيم الامت مولانا اشرف علي تھانوي^{رحمۃ اللہ علیہ} فرمائي چي جينکي ته په ورکولو سامان او اسباب کي ددرو شيانو لحاظ کول پکار دي:

۱. اختصار چي دگنجائش څخه دزيات فکر ونکړي .
 ۲. دضرورت لحاظ ، چي دکومو شيانو سم دستي ضرورت وي هغه ورکړي .

۳. اعلان دي نه وي ، ولي دا خو دخپل اولاد سره صله رحمي کول دي ، نورو ته دښکاره کولو څه ضرورت دي ، دحضور ﷺ دفعلي څخه چي په روايت کي ذکر دي درې سره امره ثابت دي .

(۱). يمن ديوه ملك نوم دي چي دهغه ځای څادره مشهور وه . مترجم

درُخصتی اسلامی طریقہ :

دوادمه کیدو وروسته بیا جینکی ددی دخاوند کره رسوی ، دې ته رخصتی وایی ، رخصتی هم په نهایتِ سادگی سره کول پکار ده ، دجینکی کور والا که دخپل کور دیوې بنځی یا خادمی سره ، یا دهلک دخواخه که بنځی راغلی وی نو ددوی سره ناوکی واستوی .

حضور اکرم ﷺ خپله لور حضرت سیده فاطمه ؑ دَامَ ایمن ؑ سره (چی دحضور ﷺ خادمه وه) دحضرت علی ؑ کره لیرلی وه . درخصتی څه خاص طریقہ په شریعت کی نسته ، نه دڅه رسم او رواج پابندی پکار ده ، دغه رنگه دا هم ضروری نه ده چی کوم سامان دمور او پلار دطرفه ورکړل سوی وی هغه ورسره ولیرلی بلکه وروسته یې هم لیرلی سی .

شب زفاف (یعنی اوله شپه) څنگه تیره کړی ؟

کله چی واده او رخصتی وسی ، او ناوکی خاوند خپل کور ته راوستله ، نو اوس یقیناً په دوی کی خلوت او تنهائی وی ، په دې سلسله کی دی څه آداب او اصول او څه خبری په ذهن کی وی :

۱. زلمی او ناوی ته پکار دی چی د رخصتی څخه مخکی ورځ

دارنگه نکړې تیره چی بالکل سترې سوی وی ، او د آرام هیڅ موقع نه وی ترلاسه سوی ، بلکه په ورځ کی دی څه وخت وباسی ، څه وخت آرام کول پکار دی ، ځکه چی د دواړو دملاقات په وخت به په طبیعت کی انبساط او شگفتگی او په بدن کی تازگی وی .

۲. که دانبساط اسباب په سهولت سره ترلاسه سی ، نو انتظام کول پکار دی ، مثلاً میوه یا متائی وغیره ، خوشبویی ، دکمرې (خونی) څه قدر زینت .

په بعضو ځایو کی (خلگ) په دې کی بالکل ډیره مبالغه کوی ، او دپلنگ په آرائش او زیبائش په تیارولو او برابرولو کی په زرو روپی څرخ کوی ، دا اسراف او فضول خرڅی ده ، ددې څخه گناه کیږی ، فضول خرچی دشیطان عمل دی .

۳. که دمهر معجل (نقد مهر) رواج نه وی ، نوبل څه شی دمهر څخه علاوه دهغې دمزاج په رعایت کولو سره هغې ته پیش کول پکار دی ، ددې بغیر ددې څخه نفع (فائده) اخیستل دمردانه غیرت او شرافت خلاف ده .

۴. په اولنی ملاقات دکلاه او خبرو څخه منځکی (السلام علیکم ورحمة الله) پرتا بانندی دی دالله تعالی سلامتیا او رحمتونه وی ،

ووايي او بيا دي دبنځي (ناو کي) پر تندي او ددې پر ورهښتانو لاس
کنښېږدي ، دا دعا دې ووايي:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِهَا وَخَيْرِ مَا فِيهَا وَخَيْرِ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ
وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ مَا فِيهَا وَشَرِّ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ

يا الله ﷻ زه ددې بنځي دخير ښيگړي او دهغه خير چي تا په دې
کي ايښي دي ، او په کوم خير چي تا پيدا کړيده ، ددې ټولو ستا
څخه سوال کوم ، ددې بنځي دشر څخه او کوم شر اوبدي چي تا
په دې کي ايښي ده ، او په کوم شر چي تا دا پيدا کړيده ، ددې
څخه ستا پناه غواړم .

۵. دا هم په آدابو کي دي چي اول اودس وکړي بيا دوه رکعته
صلوة حاجت وکړي دخير او برکت دتوفيق (موافقت ، مطابقت) او
محبت او پاکيزگي سره دوام او بقاء دصالح او لاد دحصول دعاء
دي هم وکړي .

بل دا چي دسلف صالحينو دغه عمل وو چي هغوبه دوه يا څلور
رکعته لمونځ وکړي ، دالله تعالي څخه بې دعا هم غوښتله ، بيا يې
دخپلي ناوکي په مخ کي چې ، (پر دې موقع ناوکي) په نهايت زيب او
زينت او جوړښت او سنگار کولو سره راځي ، (سلف صالحينو به

دناو کی په مخ کی (د دنیا بی وقعتی او بی ثباتی او د مال او دولت د بی قیمتی تذکره کوله، چی د مال محبت کم وی او دینی رخ پیدا وی.

او بیا ورسره ورسره دخپل تعلق او محبت او دنکاح څخه مخ کی دهر رنگه بی گانگی او دنکاح وروسته د بی تکلفه رشتې او تعلق تذکره او د محبت خبری کوی .

ددې دي ضرور خیال وی، چی زلمی او ناو کی دواډه څخه مخ کی اجنبی او بالکل نابنده وو، په مینځ کی د هیڅ قسم څه تعلق نه وو، اوس چی دنکاح په ذریعه تعلق پیدا سو، نو ظاهره ده چی په یو وار سره پوره بلیدی نسی، نه آزادانه (بی تکلفه) مخ ته راتلای سی، ددې دپاره په جماع او صحبت کی (چی ددې تعلق آخری کړی ده) تلوار هیڅ کله نه دی پکار، بلکه خو شپې دی ددې سره فقط دانسیت او محبت او خوش طبعی خبری وی، بیا سو که سو که داخپل طرف ته مائله او خپل ځان ته قریبه کړی، او د صحبت او جماع دپاره خو ټوله زندگی پرته ده، که په دې (معامله) کی په انتهای عجلت سره کار واخیستل سی نو د ډیرو قسمو نقصانونو اندیښنه ده، لکه:

۱. د بسخی په ذهن کی به دا خبره پریوزی چی دنکاح مقصد فقط شهوت پوره کول دی نور هیڅ نسته.

۲. ظاهره ده چي بنڄه فطرة حيا داره وي، هغه دومره زر دهمبستري (کوروالي) دپاره آماده کیدی نسي، او که آماده يې هم کره، نو دهغې په خواهش کی زر پورته کیده نه پیدا کيږي، ددې دپاره (په جماع کی بيا) دسړي مخ کی په فارغه کيدو (انزاليدو) سره ددې خواهش نیمگړي پاته سي، اودې ته به هيڅ لذت محسوس نسي.

۳. اول ځل دجماع کولو به وجه سره پرده بکارت زائله کيږي، او دبی تکلفی نه کيدو اوپه بنڄه کی دخواش نه پیدا کيدو دوجي څخه دې ته دتکليف زيات احساس کيږي، چي دهغې دپاره سوهان روح (ناچاره خطر) او دځاوند دطرف څخه يې په زړه کی دکراهت (نفرت) پیدا کيدو سبب جوړيږي.

بنڄه (ځان ته) درانژدی کولو او هغه بلده کولو دپاره يوه خبره داهم په ذهن کی وساتي چي دنکاح وروسته يوه نوی دنيا مخ ته راځي، اوپه دې کی يو عجيبه او غريبه دلاوري او دل فريبي وي، پرداسی موقع باندي خپل ځان سنبالول ډير ضروري دی، چي بالکل عاشقانه مجنونانه انداز ظاهر نکړي، ورنه هغه به تا خپل غلام او خادم گڼي، بيا (په خپل ځاوند) خپله خبره منل، او خپلي مطالبې په

تسلیمول شرع کوی، اونه دی بنسخه خپله محکومه (مقبوضه) دکور خادمه گنی چی تریو اوترش انداز اختیار کړی چی خنګه خبره کوی بیایې پرتندی گونجی وی، اودا خیال یې وی چی زمارعب پر کنبی، په دې طرز رعب او وقار پیدا کیری؟ نه! بلکه دبنسخی په زړه کی دخاوند خلاف دنفرت او حقارت جذبات پورته کیری، بنسخه دکور ملکه عفت جوړه سوی راخی، په فطری طور سره محبوبه هم وی، او ستا رفیقه حیات هم، ستا په کورنی کارو کی معاونه او مددګاره، ددې دپاره دمحبت او الفت هم اظهار وی، ورسره دخپل وقار او مقام هم خیال ساتل پکار دی، ددې (طرز) خنخه په طبیعت کی شکفتگی پیدا کیری، او ستا دحاکم کیدو به هم لحاظ وی.

یوه تنبیه: بعضی خلګ شب زفاف (اوله شپه) دشب قدر برابر با عظمته او دقبولیت ددعا شپه گنی، بلکه تردې لاهم زیاته، دا خیال قطعاً غلط او بی اصل دی، په شریعت کی ددې هیخ اصل نسته دا رنگه بعضی دا گنی چی دمهر روپی بالکل پاکی دی، اودا هم مشهوره ده چی دیماری پر موقع بانندی په دې سره علاج کول پکار دی، چی ژر شفا حاصله سی، نوپه دې کی هیخ شک نسته

چی دمهر روپی دبنخی دپاره حلالی او پاکیزه دی، لکه څنگه چی په نورو حلالو طریقو سره لاس ته کړی مال وی، لیکن داچی په دې سره په علاج کولو سره ژر شفا حاصلیږی، چیری (په کتابوکی) لیکلی نه دی لیدل سوی.

دجماع (مباشرت) آداب :

جماع (صحبت کول او هم بستر کیدل) د انسان هغه طبعی او اهم ضرورت دی چی دهغه بغیر د انسان په صحیح طور سره زندگی تیروول مشکل بلکه تقریباً ناممکن ده، الله تعالی ددې خواهش د تکمیل جذبه (صرف) په انسانانو کی نه بلکه په تمامو حیوانانو کی هم ایښی ده.

لیکن شریعت د انسان ددې فطری خواهش د تکمیل دپاره څه آداب او طریقې ایښی دی، چی په انسان او حیوان کی څه فرق وی، که دجماع مقصد د شهوت تکمیل وگرځول سی، نو په انسان او حیوان کی فرق څه وی؟

ددې دپاره ددې آدابو رعایت د شرعی حق کیدو سره سره انسانی حق هم دی، بیا شریعة مطهره جماع ته د انسانی حق سره شرعی حق هم ورکړیدی، ددې دپاره یې پر دې باندي ډیر څه فضیلتونه

هم بیان کریدی، چی یو مسلمان ته په دې فعل کی هم ثواب ورسیری:

چنانچه حضور ﷺ ارشاد فرمائی: دخپلی بنځی سره جماع کول هم صدقه ده، او پردې ثواب (انسان ته) رسیری، صحابه کرامو[ؓ] عرض وکړو، یارسول الله ﷺ! یو سړی دخپلی بنځی څخه نفسانی خواهش پوره کوی په دې کی هم ثواب تر لاسه کیری. همدارنگه نبی ﷺ ارشاد فرمائی: که چیری هغه خپل (نفسانی) خواهش یو غلط ځای پوره کوی، نو پر دې گناه کیده که نه؟ صحابه کرامو[ؓ] عرض وکړی، ضرور! وې فرمایل چی که دگناه څخه دځان ساتلو دپاره حلال ځای دا مصرف کړل سی نو ضرور ثواب تر لاسه کیری، اندازه وکړی دخدای پاک څومره رحمتونه دی، پر خپل منونکو باندي.

اوس زه دجماع څه آداب بیانوم:

۱. دجماع یو ادب دادی چی اول (خپله) بنځه په الفت او محبت او بوس او کنار سره مائله کړل سی، اوداسی صورت باید اختیار کړل سی چی هغه هم جماع ته آماده سی (۱).

(۱). دبنځی دمائله کیدو او دهغی دخواش دپورته کیدو ډیر څه =

په فطری طور باندی دبنخو (طبائع) طبیعتونه مختلف وی، ددې دپاره خاوند لره ددې دطبیعت او فطرت داندازې مطابق اقدام کول پکار دی. که څه وخت بنخه دده دپاره په یوه وجه سره آماده نه وی، نو دا پردې (جماع) باندی باید مجبوره نکړل سی.

= صورتونه دی، چی دبنخی دمزاج او احوال په اعتبار سره مختلف دی، مثلاً دالفت او محبت خبری کول، بوسه او کنار کول، بغل گیری کیدل وغیره وغیره، اطباء (طبیبانو) لیکلی دی چی په بنخه کی جنسی خواهش دهغې تی کنسپکشنل، دغه رنگه دتیو سرونه سوکه سو که منبولو او خوینلو سره ډیر زیات او ډیر ژر پیدا کیږی. دتیو خوینلو په وجه سره که په خوله کی شیدې راغلی نو دادی تف کړی، خاوند لره دخپلی بنخی شیدې خورل حرامی دی، بلکه دبعضو علماوو په نزد نکاح هم ماتیری، که څه هم زموږ په مذهب کی نکاح نه ماتیری مگر حرامی ضرور دی. اطباوو داهم لیکلی دی چی دبنخی په بدن کی دشهوت مرکز په مختلفو اعضاوو کی وی، چی دهغو په لاس تیرولو او منبولو سره دهغې شهوت پورته کیږی، دقرائتو (ډول او طریقه، صورت، طرز) څخه ددې اندازه کیدی سی، پر هر حال ترڅو پوری چی په مکمل طور باندی ددې خواهش نسبی پورته، چی دهغو اظهار په خپله په مختلفو حرکتو سره کوی (مثلاً خاوند ته نژدې ورتلل، په سترگو کی خمار پیدا کیدل، دخاوند پر بدن باندی لاس تیروول، هغه موچول، په تناویدو سره دخپل محاسن بنکاره کول، وغیره) تردې وخته پوری په جماع کی مشغوله نسبی، سری لره پکار ده چی له دې څخه منخکی خپل جذبات په واک کی وساتی، چی ددې یو صورت دادی چی دجماع کولو څخه منخکی ذهن دجماع وغیره او دهغه دلذت څخه بالکل خالی وساتی. محشی

۲. جماع په داسی وخت کی وکړل سی چی په هغه کی دطبیعت توازن درست وی، نه زیات دلوری حالت وی، نه بالکل نس پوره ډک وی، اونه دپاخانی تقاضا وی، نه دخوب غلبه وی، نه پر ذهن بانندی دپریشانیو، بی چینیو، تشو پینو هجوم وی .
۳. په جماع کی حتی الامکان پرده کیدل پکار دی، ددې دپاره داسی مکان (خای) پکار دی چی په هغه کی بل څوک نه وی، بلکه نادان کوچنی هم باید نه وی، (هو که کوچنی بیده وی جلا خبره ده) حتی چی دحیوانانو په موجودگی کی هم مناسبه نه ده، دغه رنگه که کلام پاک (قرآن شریف) یا دینی کتابونه وی نوپر هغو دی کپړه وغورول سی، نیز دجماع په وخت کی ٹوخ کیدل بڼه نه دی بلکه بقدر ضرورت فرض خلاصول پکار دی، او پرنور بدن دی کپړه وغیره واچوی .
۴. دجماع پر موقع بانندی قبلی ته دی مخ نه وی، دا داحترام قبله خلاف دی .
۵. دجماع څخه بلکه له ملاقات څخه مخکی هم مناسبه ده چی په مسواک یا په منجن وغیره سره ځله صفا کړل سی .
- ځله صفا کول هسی سنت او په فطرت کی داخل دی، مگر په دې

موقع باندى ددی زیات اهتمام ساتل پکار دی، چى په ابتدائی مراحلو کى دخلې دبوى خنخه یوبل ته اذیت ونه رسیږی، بلکه یو خوشبوداره شی هیل وغیره که په خوله کى واچول سی نو بنه به وى .

۶. دجماع کولو خنخه منخى مذکوره دُعا ویل په صحیح حدیثو سره ثابت ده :

بِسْمِ اللّٰهِ اَللّٰهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْنَا .

دالله ﷻ په نامه سره دا عمل شروع کوم ، یا الله ﷻ موږ دشیطان خنخه وساتى ، او شیطان زموږ دهغه اولاد خنخه لیری کړی کوم چى تا زموږ په نصیب کى لیکلى وى .

درسول الله ﷺ ارشاد دی، که په دې جماع حمل ودریږی ، دى کوچنى ته شیطان نقصان نسی رسولی، دا دُعا دپرضو خلاصولو خنخه منخى ویل پکار دی، که دستر دخلاصیدو وروسته په یاد سوه نوپه زړه کى دى وویل سی، په ژبه سره نه ، او دعا دواړو ته ویل پکار دی .

دشیطان دنقصان نه رسیدو په مطلب کى علماوو خو مطلبه لیکلى دى، مگر یو عمده مطلب بعضو علماوو دا بیان کړیدى ، چى ددی

کوچنی ایمان به محفوظه وی، شیطان دی دایمان خنجه لیری
 کولای نسی، الله اکبر! دا خومره لوی دولت دی چی دیوې دعا په
 برکت سره دکوچنی ایمان محفوظه سی.

۷. عین دصحبت (جماع) په وخت کی خبری کول هم مناسب نه
 دی، نه په دې وخت کی دخپلی بنخی خنجه علاوه دیوې بلی
 (بنخی) سره دجماع کولو او لطف اخیستل کیدو خیال په ذهن کی
 پکار دی، کنی دابه هم دزنا مترادف وی، البته که خاوند لره
 دسرعت انزال خطر ه وی نو دصحبت شروع کیدو وروسته دی
 ذهن دې طرف ته نه ساتی نو (دا عمل) په ژر نه انزال کیدو کی به
 مفید وی، یعنی دجماع کولو په وخت په ذهن کی ددې خیال نه
 وی چی هغه جماع کوی، خکه چی ژر انزال نسی.

۸. بنخی او خاوند لره دیو بل بدن ته کتل جائز دی، هیخ گناه
 نسته، مگر بلا ضرورته بنه نه دی، حضرت عائشه صدیقه[ؓ] بیان
 کوی چی نه ما درسول الله^ﷺ ستر لیدلی، اونه ده^ﷺ زما ستر
 په ټوله زندگی کی لیدلی دی.

۹. دجماع یو اهم ادب داهم دی چی تر خو دواړو لره فراغت او
 اطمینان نه ونسی نو یو دبل خنجه دی جلا کیری نه، دنبخی دفارغه

کیدو خنجه منخکی لیری کیده دصحت په اعتبار هم مضر دی ،
د فراغت یوه علامه داده چی دبنخی هغه گرفت چی دشهوت په
حالت کی وو هغه ختم سی په بدن کی یې سستی راسی .

عام طور داسی کیږی چی سپری ژر فارغه کیږی ، او بنخی نه
فراغت نه کیږی ، چی دهغه وجه داده چی بنخه په فطری طور
بانندی مرطوب طبیعت ده ، او ددې اعضاء جنسی پت وی ، ددې
دوچی ددې په انزال کی خنجه لگیږی ، او نارینه گرم طبیعت او دده
اعضاء ظاهر او دباندی دی ، خکه هغه ژر فارغه کیږی .

پرهر حال چی خنجه خاوند فارغه سی دغه رنگه دبنخی تر فارغه
کیدو پوری دی پر دغه حالت بانندی برقراره وی ، او ددوارو
دسکون او فراغت مهمه علامه داده چی وروسته دوارو لره
داطمینان خوب ورسی ، که دبنخی سیرابی نه وی سوی ، او په دې
حال کی نارینه جلا سی نو دبنخی په زړه کی به دتسکین نه کیدو په
وجه سره دمحبت پر خای نفرت پیدا کیږی ، او که هر وار دغه
قصه جاری وه نو خطر ده چی هغه دخپل خواهش دتکمیل دپاره
یوه بله لار تلاش نکړی .

۱۰ . یوه نهایتی بده او قبیحه او ناوړه خبره چی دهغې لیکل هم زړه

نه غواری لیکن په فیشن پرستو کی هغه شروع سویده ، ددې دپاره ددې دقباحت او بدوالی بیانول ضروری دی ، هغه دا ده چی نارینه خپل مخصوص اندام دبنخی په خله کی ورکوی ، او بنخه دا په خله کی خوینبی ، دا نهایتی قبیح او منکر (غیظ ، مردار) فعل دی ، په شریعت کی ددې (مردار فعل) هیڅ گنجائش نسته ، دغه رنگه نارینه دبنخی شرمگاه په خله کی نیول ، او ختل دی ، دا هم دارنگه نهایتی گنده (او مردار) فعل دی ، یو شریف نارینه یا بنخه ددې (مردار جرم) ارتکاب نسی کولای ، نه په اسلام کی (بلکه په انسانیت کی) ددې (خبیث) فعل گنجائش سته ، نه انسانیت اجازه ورکوی ، دبنکاره حیوانیت او نوی تعلیم او ټی وی (دیورپ او مغرب تقلید، په معاشره کی دسکسی فلمانو په عام کیدلو سره) دا قسم حرکتونه زیږول دی ، ددې خنجه ساتل پکار دی ، (په طبی لحاظ سره هم ددې خبیث حرکت خنجه قسم قس بیماری پېښیږی).

دجماع خنجه دفراغته وروسته دواړو ته خپل جنسی اعضاء په جلا کېږی سره صفا کول پکار دی ، بلکه په حدیث شریف کی راخی چی استنجاء دی ووهی ، دا اعضاء دی پرپولی اودس دی وکړی ،

بیده دی سی .

په دې سره پاکیزگی هم حاصلیږي او دوهم وار په جماع کولو کې نشاط پیدا کیږي ، که اودس ونکړي نو کم از کم تیمیم دی وکړي چې په څه درجې کې پاکی حاصله سي .

۱۱. دفارغه کیدو وروسته چې تر څو بدن گرم وي یخه هوا خوړل نه ده پکار ، دغسی سم دستی یعنی اوبه وغیره هم استعمالول دصحت دپاره مضر دی ، البته دیو معمولی مقوی شی په خوړلو کې حرج نسته .

۱۲. بیا که دوهم ځل دجماع کولو اراده وي نو تر څو چې ریشتیښی خواهش پیدا نه وي ، جماع کول دصحت دپاره نقصان رسوونکی ده ، (البته شرعاً یې پر جواز هیڅ کلام نسته) ، دریشتیښی خواهش علامه داده چې اعضاء شهوت ته دحرکت ورکولو بغیر ، دغه رنگه ذهن دصحت طرف ته دمنتقل کولو بغیر شهوت پیدا وي ، نو پوه سه چې ریشتیښی وي ، ورنه که داسی نه وي نو بیا نه دی .

۱۳. جماع دی صرف دخواش پوره کولو په نیت او اراده سره نه وي ، بلکه په بڼه نیت سره دی وکړل سي ، مثلاً نفس او نگاه (نظر) دپراکنده کیدو څخه ساتل ، دخپل بڼخی حق ادا کول ، دنیک او

صالح اولاد اوچی داعی الی اللہ جو رسی د وغیرہ امور و نیت دی
وسی ، نو د لطف او لذت سره سره به ثواب هم تر لاسه سی ، بلکه
په حدیث پاک کی د صدقہ کولو د ثواب درسیدو زیری تر لاسه
کیری .

۱۴ . د دوهم خل جماع کولو خنخه منحکی دی اسباب دنشاط
استعمال کیری او خپله بنسخه دی په الفت او محبت سره پوره تیاره
کیری .

۱۵ . دا خبره دی هم په ذهن کی ناسته وی چی په حیض او نفاس
یعنی دنسخی دنپاکی په حالت کی صحبت کول بالکل حرام دی ،
د حیض (میاشتنی مریضی) کم خنخه کم مدت درې ورخی دری شپي
اوزیاته موده یې لس ورخی لس شپي ، دنفاس د کوچنی پیدا کیدو
وروسته مریضی) کمه مدت مقرر نه دی ، او زیات مدت یې
خلوینت ورخی او خلوینت شپي دی ، ددی زیات تفصیل په
(هدیه النساء) کی تر لاسه کیری .

۱۶ . خاوند او بنسخه دی دشپي دتنهایی خبری دوستانو او یارانو او
دخوند کیانو په مخ کی هیخ کله هم بیان نکیری ، دا دستختی گناه
خبره ده ، په حدیث پاک کی رسول الله ﷺ فرمایلی دی چی

دنورو ومخ ته دارنگه خبری کول گواکی ددې په مخ کی دغه کار کوی ، چی دانتھایی بی حیایی اوبی شرمی علامه ده .

دجماع مُدت :

دیو وار جماع کولو وروسته بیا کله جماع کول پکار ده ، په دې کی په قطعی طور باندي هیڅ مدت نسی بیان کیدی ، دخلکو دحالاتو او مزاج په اعتبار سره مدت مختلف کیدی سی ، اطباء (طیبیان) لیکي چی په یوه میاشت کی یو وار دا اختیار کړی ، که زیاته تقاضا وی نو دوه ځله که پردې هم اطمینان نه وی نوبیا په هفته کی یو ځل ، کنایه دحدیث څخه هم معلومیږی مثلاً په حدیث کی دجمعی په شپه کی دجماع غسل وغیره کولو څخه وروسته دجمعی دلمانځه کولو ترغیب ورکړل سویدی .

دپاره ددې چی دجمعی لمونځ ته په تلو راتلو کی چیری نظر پرپوزی نو چی په طبیعت کی څه قسم پراگندگی پیدا نسی ، او دنفس دخواش څخه دا اطمینان کیدلو په سبب په لمانځه او خطبه کی دل جمعی حاصله سی . پرهر حال که چیری تقاضا ددې څخه هم زیاته وی نو په هفته کی دوه ځله دی وکړل سی ، باقی په هره شپه کی بار بار جماع کول دصحت دپاره ډیر زیات مضر دی ، خاص په دې

دور کی چمی طاقتونه بالکل کمزوری سویدی او خوراگونه خالص پاته نه دی، بار بار جماع کول دانسان خوانی ډیر ژر ختموی، ولی چمی په جماع کولو سره دمنی ډیر مقدار خار جیړی، اودمنی په تیاریدلو کی دبنه خوراک ډیره حصه صرف کیږی، نو دا شان دبنه خوراک یو ډیر لوی مقدار په یو ځل جماع کولو سره ختم سو، چمی دهغی په وجه سره به پرصحت بانندی ډیر ژر اثر پرپوزی، او سری هم دمختلفو بیماریو بنکار سی چمی په هغوکی اهمه بیماری دسرعت انزال ده، او سری چمی کله دسرعت انزال په مرض کی مبتلا سی نو دجماع په لذت او لطف کی به کمی راسی، او دبنخی تسکین به نسی کولی، نوپه خپلو کی به نالکی شروع سی.

بل دانزال په کثرت سره ماده منویه کمزوری او نری کیږی چمی دهغی اثر به پر اولاد بانندی هم پرپوزی، ځکه چمی کمزوری او ضعیف الخلقه به وی، بل دبار بار جماع کولو دا نقصان هم دی چمی دبنخی به نفسانسی خواهش نه کیږی نو دابه پر خپل ځان بانندی وبال گنی، او داهم دتعلقاتو دپاره نقصانی خبره ده، او ددی سره سره لوی نقصان دا دی چمی اکر چمی په فطری طور سره حیا داره وی او دنفسانی خواهش دپوره کولو په معامله کی په لږه بانندی قناعت

کونکي وي ، او يوخل تسکين داره جماع کول دثابتي مياشتي دپاره کافي کيدي سي ، ليکن که چيري په زيات چير چار سره را پورته کړل سي او دهغي طبيعت دغه رنگه شهواني سي ، او هر وخت دهغي په دماغ کي دغه خيالات پخيدل شروع سي ، نو ددي وروسته به دشهوت نشه پردې باندي سپره سي ، او دابه ددي عادت سي ، نتيجه به يې داسي چي لږ موده وروسته به ته عاجزه سي ، او ستا مجبورباني به ظاهره وي چي ستري يې آرام کول غواړي ، او هغه به دي په بيدارولو باندي مجبوره کوي .

داصرف ستا په خپل انجام نظر نه کولو او دبي واکه کيدلو نتيجه ده بيا ددي انجام دذلت او رسوايي او ډاکترانو او حکيمانو ته دچکر لگولو څخه ما سوا هيڅ هم نه وي ، مگر مخ کي والا خبره بيا هم پيدا کيدي نسي نو دتفريق (جلا والي) هم خطر ده ، او که چيري په دې مابينځ کي يو خبيث په غلظه لاره بيوونکي ورته ملاؤ سو نو پر دې لار باندي بنوونيدل څه ليري نه ده ، ددي دپاره په ډير سوچ او فکر سره ددي قيمت دولت او لذت څخه نفع اخيستل پکار دي دپاره ددي چي صحت قوت او خواني برقراره وي ، او لطف دائمي وي ، او اولاد هم تندرست او سالم پيدا سي .

جماع کم وخت کول پکار ده :

دجماع دپاره دورخی په نسبت دشیپې وخت زیات بنه دی ، او داسلامی میاشتو په اعتبار سره درومی او پنخلسمی او آخری شیپې څخه علاوه په باقی شیپو کی دا فعل کول پکار دی ولی چی دروایاتو څخه معلومیږی چی په دې درو شیپو کی شیطانان زیات خپریری ، او دهفتې په اعتبار سره دجمعی په شپه کی بعضی فقهاوو جماع مستحب لیکلی ده ، او په شپه کی هم دشروع حصې په نسبت دشیپې آخری حصه زیاته مناسبه ده ، چی دشیپې په ابتدائی حصو کی دی خوب وکرل سی ، دپاره ددې چی دتولی ورخی دستومانی څخه ورته راحت او مکمل سکون حاصل سی ، او یوه فائده یې دا هم ده چی دشیپې لږ حصه به په ناپاکی (جنابت) کی تیره سی ، البته دشیپې دومره آخره حصه دی هم نه وی چی بیا ورته ددوباره آرام وخت پاته نسی ، څه ساعت ددې څخه وروسته هم آرام کول پکار دی .

شریعت مطهره دخپل بنځی دپوره بدن څخه دهر قسم نفع اخیستلو اجازت ورکړیدی ، البته دلواطت یعنی په وروسته ځای کی صحبت کول دخپلی بنځی سره هم حرام دی . ځکه چی هغه بالکل دجماع محل اوځای نه دی ، نو صحبت صرف په منځنی حصه کی جائز

دی (۱)، او ددې منځنۍ حصې دپاره چې کومې طریقه اختیار هم کړل سی په شریعت کې دهغې ممانعت نسته، البته اشاره دوی طریقی بڼه او عمده معلومیږي:

۱. اوله طریقه چې په هر جانداره کې فطری طریقه ده هغه دا چې سړی دی پورته وی او بڼه دی لاندی وی، په دې کې یوه فائده دا هم ده چې سړی ته به د حرکت کولو پوره موقع تر لاسه وی، چې ددې سره به لذت ورته زیات حاصلیږي، دوهمه فائده یې دا ده چې پر بڼه باندی به لږ وزن راځي، چې ددې په وجه سره به دهغې په لذت کې اضافه وسي، او هغې ته به هم ژر فراغت وسي، بله دا چې دا طریقه به داستقرار حمل دپاره هم مددگار وی (۲)

(۱). ولی چې یومردار گنده او پلټی ځای دی، بعضی خلک ددې خبیث فعل دلداره وی، داسی خلکو ته په بې عقلی کې: حر او په بې شرمی کې خنزیر عاجزه دی، دا هغه مردار جرم دی چې دلوط ﷺ قوم الله پاک ﷺ ددې په وجه سره دصفحه هستی څخه نیست اونا بود کی، پر هر حال دا دیو شریفه انسان کار نه دی. مترجم

(۲). خاص د صحبت په باره کې دیوه ډاکتر مختصر مگر جامع مضمون تر نظر تیر سو، لهندا دا وړاندی کول مناسب معلومیږي:

په جماع کې دی بڼه نیغه (ستونی ستخ) پرپوزی او لاندی دی وی، او خپلی پښې دی یې غزولی وی، اوسړی دی ددې دپاسه دارنگه پرپوزی چې دواړه خاص اندامونه یو دبل مقابل سی، بیا سړی جماع =

اشارهٔ دا طریقه په قرآن کریم کی ذکر ده لکه چی ارشاد دی: فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيْفًا ، یعنی کله چی سری پر بنسخه بانندی را خپور سو هغې سپک غوندی حمل واخیستی .

ددې صورت دا دی چی بنسخه نیغه پرپوزی او سری پر دې سربریره اړولی پرپوزی ، چی دبنسخی دهر اندام په مقابل کی دسری اندام راسی . ۲ . دوهمه طریقه : چی دکومی متعلق په حدیث پاک کی ارشاد دی: إِذَا قَعَدَ بَيْنَ شُعْبَيْهَا الْأَرْبَعِ ثُمَّ جَهَدَهَا . یعنی کله چی

= کوی دقدرت دمنشاء مطابق حرکت کول شروع کوی ، نوپه دې فعل کی نور لذت تر لاسه کوی ، بیا هغه منزل ته راځی چی دسری دخاص اندام څخه منی خارجه سی دبنسخی تر رحم پوری رسیری ، ددې سره سم دبنسخی ټول بدن سست سی ، او دسری دخاص اندام تولیدل شروع کیږی، که دبنسخی تر ملا لاندی سپک بالنبت کنښنبول سی نوپه لذت او مزه حاصل کیدو او دحمل دریدو دپاره فائده مند دی دا خبره هم یاد ساتل پکار دی چی بنسخی ته (دطبییانو په وینا) په هره میاشته کی یو یا دوه ځلی بعضو ته دحیض څخه مخ کی ، او بعضو ته دحیض څخه وروسته دشهوت یوخاص جوش (شوق) را پورته کیږی، په دې وخت کی هغه دصحبت دپاره بیتابه وی مگر دفطری حیا په سبب په ژبه سره دڅه ویلو پرځای په اطوارو او انداز سره اظهار کوی، سری ته پکار دی چی دداسی وخت دپیژندلو کوشش وکړی ، په دې وخت کی دی خواهش ضرور پوره کړی، ددې څخه محبت زیاتیری او لطف هم ښه راځی . محشی

سری دفرج دخلورو وارو طرفونو په مینخ کی کنبینی بیا په مشقت کی واپوی بنخه .

دشعب اربع څخه څه مراد دی ؟ په دې کی راجح قول دادی چی دبنخی دوه لمونه (کوناتی) او دوه ورنونه مراد دی ، او ددې په مینخ کی کنبینستل به هغه وخت وی کله چی بنخه پرته وی او دهغې پنبې پورته کړی او جماع وکړی . دا طریقه دحمل دریدلو دپاره هم فائده منده ده ، ځکه درحم تیلی (کخوره) دباندی طرف ته دذکر بالمقابل راځی .

قنبیه : ۱. که چیری واده دپنبې بنخی سره وی نوپه اول ځل صحبت کولو کی دهغې دپرده بکارت په چاودلو سره هغې ته تکلیف رسیږی ، په داسی وخت کی دنرمی معامله کول پکار ده ، حرکت کم کول پکار دی .

۲. که واده دپینغلی سره وی او پرده بکارت معلومه نه وی نوکه دبنخی اخلاق بنه وی اوپه بدی کی دمبتلا کیږو آثارنه وی نو صرف ددې پردې دنه موجود والی څخه دی پرهغې بانندی بد گمانی نه کوی ، ځکه چی فقهاوو لیکلی دی او اطباء هم وایی چی بعضی وخت دتوب وهلو څخه یا چیری دغورځیدلو څخه ، دغه ډول

دکثرت حیض خنجه ، او تر ډیر وخته پوری دواده نه کیدو خنجه هم پرده بکارت ختم کیری .

دجنابت دغسل بیان :

سړی چی په شپه کی جماع کړی وی نو دسهار کیدو سره دسهار دلمانځه خنجه منځکی غسل کول پکار دی ، دی غسل ته غسل جنابت وایی .

دجنابت غسل په ډیر اهتمام سره کول پکار دی خاصکر بنځی او خاوند ته دخپلو جنسی اندامونو په ډول ډپرپولو خیال ساتل پکار دی ، سړی دی خپل اندام په بنه ډول سره پرپولی خاص دسنت سوی ځای په پوست کی رطوبت جمع کیری هغه دی صفا کړی ، ځکه دپوست دبیماریو دپیدا کیدو اندېښنه ده ، دغه رنگه بنځه دی دخپل پټ اندام صفائی وکړی ، دغسل خنجه مخ کی متیازی کول پکار دی ، دپاره ددې که چیری دمنی څه حصه حصاره سوی وی نو خاربه به سی دجنابت دغسل طریقه دا ده چی اول دبدن په کومه حصه باندي چی ناپاکی لگیدلی وی هغه دی ووینځی بیادی اودس وکړی ، بیا دې پر ټول بدن باندي په بنه ډول اوبه اویوی ، په غسل کی درې فرضه دی : ۱. په خوله اوبه گرځول . ۲. په پزه کی

اوبه اچول ۳. پر تول بدن اوبه بيول (۱).

تنبیه: دجنابت دغسل کولو بغير په کور کی پروت اوسیدل دبی برکتی اونحوست سبب دی، په دې غسل کی شرم او حیاء کول نه ده پکار، در رسول الله ﷺ ارشاد دی چی دجنابت په حالت کی پروت اوسیدلو سره درحمت فرشتی کور ته نه راخی.

مراد دا دی چی دستی او ناراستی په وجه پروت اوسی چی دهغې په وجه سره ترې لمونځونه هم قضا سی، هو! فقط دشپې په لږ حصه کی دجنابت په حالت کی بیده کیدل مراد نه دی.

تنبیه: یاد ساتل پکار دی چی څنگه په جماع کولو سره غسل فرض کیږی دغه ډول په احتلام (په خوب لیدلو سره دمنی انزال کیدل) ووینی، په خوب کی دمنی په وتلو سره غسل فرض کیږی، دغه ډول که په بیداری کی دشهوت سره انزال وسی یا دبنځی

(۱). پر تول بدن اوبه بيول چی دبدن یو ورینته، او دورینته مقدار په بدن کی یوځای هم خشک نسی پاته، دغه ډول دنو (ناف) آخر ته اوبه رسول، دږیری لاندینی پوست ته اوبه رسول، دسر دورینتانو پوست ته، او گوتمی که تنگه وی، دغورږو سرویانو ته چی بند سوی نه وی، دناست سوی دخاص اندام دننه پوست ته اوبه رسول فرض دی.

(ماخوذ از عامه الکتب). مترجم

دلاس وروړلو څخه یا په بنکلولو کې شهوت څرگند سی او انزال
وسی نو هم غسل فرض کیږی ، بنځی ته ددې قسم شکایت کم
کیږی ، دجماع په صورت کې چی دسږی دسپاری حصه دبنځی په
فرج کې داخله سی نو غسل به ورباندی فرض سی ، هو! که چیری
یوه بنځه ډیره کمزوری وی او بغیر ددخول څخه دهغې انزال وسی
نوپه دې باندی به هم غسل فرض کیږی .

دزنا بیان :

څرنګه چی اوس دنکاح فضائل او ددې آداب بیان سوه دغه شان
دنکاح ضد یعنی دزنا متعلق څه خبری بیانوو دپاره ددې چی ددې
بد والی او عیبونه مخ ته راسی ، زنا دیوې اجنبی بنځی سره په غلطه
طریقې سره خواهش پوره کول نهایتی قبیح ، ناکاره او بدکار دی
ددې شمیر په ګناه کبیره کی کیږی ، په قرآن کریم او حدیث پاک
دواړو کی ، ددې بد والی بیان کړل سویدی ، په زنا کولوسره انسان
په دنیا کی هم ذلیل او خوار کیږی ، او په مخلفو وباګانو او آفتونو
کی منبلی .

که چیری اسلامی حکومت نافذ وی نو ناواده کړی ته سل درې او
واده کړی سنگسارول کیږی ، او هغه هم په مجمع عام کی (دخلګو

په مخ کی، دپاره ددې چی خلک ورڅخه عبرت واخلي .
 څرنگه چی زنا کول حرامه ده ، دغه ډول لواطت (یعنی دهلکانو یا
 بسڅو سره بدفعلی کول) دا دزنا څخه هم زیات خراب کار او گنده
 (مردار او حرام) عمل دی، ددې خراب کار په وجه سره دحضرت
 لوط عليه السلام پر قوم باندي هم عذاب راغلی چی دهغو تذکره په قرآن
 کریم کی بار بار په مختلف انداز سره سویده ، او ددې شرعی سزا
 دنورو امامانو په نزد خو دزنا سزا ده ، خو دحنفی عالمانو په نزد
 دمسلمانانو بادشاه ته اختیار دی ، که دغره یا بل اوچت ځای څخه
 یې په را غورځولو سره هلاکوی یاورلره کمه بله سخته سزا ورکوی
 غرض داچی په دې بد (مردار او حرام) کار باندي په حدیث کی
 سخت لعنت وارد سویدی .

دولیمي بیان :

درخصتی څخه وروسته کله چی یوشپه په خلوت کی تیره سوه نور
 دولیمي دعوت کول سنت دی ، او په دې کی دخپل حیثیت مطابق
 خرڅ کول پکار دی، که خدای پاک جل جلاله دولت ورکړی وی نور
 دخپلوانو دوستانو او احبابو او صالحانو او عالمانو یو وخت دعوت
 دی وکړل سی ، او که مالی حالت یې کمزوری وی نوچی هرڅه

دال ڊوڊي-ميسر وي په هغه کي دي څه خلگ شريک کرل سي ،
ليکن په قرض اخيستلو سره د دعوت کولو ضرورت نسته ، رسول
الله ﷺ يوه وليمه داسي کړيده چي دسترخوان يې وغوروي او
صحابه کرامو ﷺ ته يې وفرمايل چي دچا سره څه خوراک موجود
وي هغه دې راوړي دهغه وروسته يې ټوله خوراک يو ځای کر او
صحابه کرام ﷺ يې په طعام کي شريک کرل ، ددې څخه زياته په
اسلام کي څه سادگي کيدي سي ، البته ددې خبري پوره لحاظ دي
وساتل سي چي صرف مالدارو ته دې دعوت نه ورکوي بلکه
دغريبانو او صالحانو زيات حق دي .

داسي ډوډي-ته شَرُّ الطَّعَامِ فرمايلي سوي دي په کومه کي چي صرف
مالداران رابلل سوي وي او غريبانو ته دې په دې کي څه نه ورکول
کيري ، لهذا په دعوت کي دي ټول شريک کرل سي .

يادونه: يوه خبره دا هم ياد ساتل پکار ده چي که چيري په څه وجه
سره دواډه موقع نه وي ، يابنځه وي خو د صحبت موقع او گنجائش
په هيڅ يوې وجهي سره نه وي نو په داسي موقع کي دخپل عصمت
او پاکدامني د حفاظت دپاره شريعت مطهره په کثرت سره روژي
نيول بنوولي دي ، په دې سره به يې نظر کښته وي او پاکدامني به

ورته حاصله وی.

دخاوند او بنځی حقوق پر یوبل باندی :

دنکاح څخه وروسته دبنځی او خاوند حقوق پر یوبل باندی لازمیری، ددې دپاره هر یوه ته دخپلی ذمی دحق اداء کولو فکر کول پکار دی، په دې صورت کی به دحقوقو اداء والی کیری او په تعلقاتو کی به مضبوطیا پیدا سی :

۱. یو اهم حق کوم چی ددواړو سره تعلق لری هغه دا دی چی دیو اوبل دطبیعت او خواهش پوره لحاظ دی وساتل سی ، مثلاً بعضی طبیعتونه انتهای شہوتی وی ، ددې قسم طبیعت لرونکی ته بار بار ددې (شہوت) دپوره کولو تقاضا پیدا کیری ، او بعضی طبیعتونه ډیر کمزوری شہوت والا وی دهنو دی طرفته میلان کم وی ، اوس که چیری ددواړو طبیعتونه برابر او یو رنگه وی نو بیا خوڅه خبره نسته ، لیکن ډیر ځله داسی هم کیری چی دیوه خواهش ډیر زیات وی او دبل خواهش ډیر کم وی ، که چیری دسری ډیر خواهش کیری نو هغه ته دخپل طبیعت کنترول کول پکار دی او دبنځی دطبیعت په خیال ساتلو سره ورته کله کله قصد کول پکار دی ، او که چیری سری دکمزوری طبیعت والا وی نو دبنځی

دخواست دتکميل دپاره هغه ته مقويات استعمالول پکار دی، داسی دی نه وی چی سری دخپل طبیعت په بناء باندی په صحبت کی ډیر کمی وکړی او بنځه دده په انتظار کی اوسی، په دې کی هم ډیر نقصانات دی.

په مقویاتو کی دټولو څخه ښه شی عمدہ خوراک، دورو حیواناتو، مرغانو غوښه، نیم پوخته هکی، ماهی او مغزیات بادام، جنغوزې وغیره دی، پوره حال ددواړوپه اعتدال سره به ژوند خوشگوار وی.

۲. دحیض او نفاس (یعنی ناپاکی په حالت کی) دښخی سره صحبت کول حرام اونا جائز دی، بلکه په داسی وختو کی دنامه څخه واخله تر زنگنو پوری ځای بالکل ښکاره کول نه دی پکار، ددې څخه علاوه دباقی بدن څخه لطف اخیستل او یو ځای بیده کیدل جائز دی، خو په دې شرط چی په صحبت کی دواقع کیدلو خطر نه وی، دناپاکی په زمانه کی هم ښخی ته دخپلی مینی او محبت دکموالی احساس مه ورکوی، البته دجماع څخه پوره پوره ځان ساتی، بی بی صرف دخواست پوره کولو دپاره یا داوولد دحاصلولو دپاره نه ده، بلکه یو لوی حکمت پکښی دزړه الفت اومحبت دی، چی ټوله ستومانی ورسره لیری سی او زړه باغ باغ سی چی یو بل ځای بالکل

حاصلیدای نسی .

پر سری بانندی دبنخی حقوق :

خاوند چی کله نکاح و کړی او خپله بی بی کورته راوولی نو دهغې حفاظت او دهغې د حقوقو خیال ساتل ډیر ضروری دی، شریعت د ذمه واری په طور بانندی دبنخی درې حقوق پر سری بانندی لازم کړیدی، چی دهغو بیان د شرعی حقوقو تر عنوان لاندی کول کیږی .

شرعی حقوق :

۱. نان او نفقه یعنی دخوراک چیناک خرڅ ۲. لباس یعنی دبی بی د جامو وغیره خرڅ ۳. مسکن یعنی داوسیدو مکان (خای)، په اولو دوو حقونو کی خاوند لره دخپل حیثیت مطابق انتظام کول ضروری دی، گواکی دبنخی دخوراک او جامې پوره ذمه واری پر سری بانندی اچول سویده، دی به په خپله هم خوری او په بی بی بانندی به یې هم خوری په خپله به یې هم اغوندی اوبی بی ته به یې هم ور اغوندی، بنخی ته ددې (دوو شیانو) دپاره دگتې وتی کولو ضرورت نسته، اونه بنخه دگتې وتی کولو دپاره پیدا کړل سویده، په دې دواړو حقوقو کی خاوند ته دبی بی درزق رعایت کول پکار دی

په دې شرط چې د شریعت منافی (ضد) نه وی،

دریم شی مکان دی، د دې انتظام هم د خاوند په ذمه ضروری دی، که چیرې په کور کې ډیر کسان اوسیدونکي وی او مور او پلار هم وی نو یو داسې کمره (خونه) ضرور پکار ده چې په هغه کې دوی دواړه د تنهایی په وخت کې په بې تکلفۍ سره ملاویدی سی، چې په کور کې ډیر کسان اوسېږي نو بنسختی ته د نامحرمو خپلوانو په وړاندې تلل راتلل بد دی (یعنی ناجائز دی) لږ تر لږه په هر یوه کور کې مردانه اوزنانه حصه جلا جلا ساتل پکار دی، د مسائلو او په خپل مینځ کې د حقوقو د زیات تفصیل دپاره په اردو کتابو کې بهشتی زیور، بهشتی ثمر، هداية النساء، تحفة الوالد او نور مطالعه کول پکار دی، ما د دې رسالې د مختصرې ساتلو دپاره ضروری خبرې بیان کړې او تفصیلات می پرېښوول.

اخلاقی حقوق :

سړیو ته الله تعالی ډیر داسې خصوصیات ورنصیب کړيدي کم چې په ښځو کې عموماً کم موندل کېږي، شجاعت او بهادری، عزت او حمیت، حلم او مروّت او دغسی حاکمیت او آمدیت، د فیصلې قوت، رعب او د بدبه دا په سړي کې دکمال په درجه کې موندل

کیری ، په دې وجه سره سړی لره یې پر بنځه باندي قوامیت او اختیار ورکړیدی ، او دا دځاوند فریضه ده چی دی دبنځی داخلاقو نگرانی وکړی ، که چیری بنځه دکور دنو کرانو او اجنبی خلکو سره په نرمی او خندا توقی او خبری کوی نوهغه دی فوراً تنبیه کړی ، او هغه دی ددې خبرو څخه منع کړی او په شروع کی ددې خبرو بندول آسانه دی ، ددې څخه چی هغه وخت خاموشی اختیار کړل سی او بیا معامله مخ ته ولاړه سی ، که چیری دبنځی په دې حالت کی په لیدلو سره پر سړی باندي هیڅ اثر نه وسی او دهغه پر تندي باندي گونجی رانسی نو داسی سړی دیوټ دی چی په حدیث کی ملعون دی (یعنی لعنت پر سویدی) بنځه دی بالکل آزاده نه پریوړدی چی دچا سره یې خوبنوی . یې خوفه او خطره ورسره خبری وکړی ، چی دچا سره یې خوبنه سی په خندا خبری وکړی ، بنځه ډیره قمیتی جوهر دی ددې حفاظت دځاوند فریضه ده ، دغه ډول په کور کی بی وجهی دخلگو تگ راتگ هم زیات ساتل نه دی پکار .

دسړی دپاره دبنځی داصلاح طریقہ

لیکن بنځی ته دتنبیه کولو او دهغې داصلاح دا مطلب نه دی چی سړی کله وغواړی په لږه خبر باندي ورپوری ومنبلی ، قهریدل

دهمکول او وهل او تکول شروع کړی دا دشرافت او انسانیت خلاف دی، نه دی په معمولی خبرو باندی لکه چاته په کتلو باندی یا دچا په خندلو باندی بنځه مشتبه او مشکوکه وگرځول سی، بلکه په سنجیدگی سره دهغې په احوالو باندی نظر ساتل پکار دی،

دبنځی څخه که چیری څه نازیبا خبره (یا حرکت) صادر سی چی په هغې تاته تکلیف ورسیری نو په معمولی بی رځی او په تندی گونجی راورلو سره دی تنبیه کړل سی، او که چیری هغه په دې سره پوه نسی نو دیوې یا دوو شپو دپاره خپله بستره دهغې څخه جلا کول پکار دی، که چیری ددواړو په زړو کی محبت وی نو دومره هم کافی دی، ذقهریدلو رتلو او دبنکنخلو هیڅ ضرورت نسته، لیکن که چیری هغه اوس هم دخپلی خبری (یابد حرکت) پرېښولوته تیاره نسی نو دلې وهلو اجازت یې سته، لیکن دنو کرانو په شان دوهلو څخه یې بیا هم منع فرمایل سویده، په یوه حدیث شریف کی راځی، چی څنگه عجیبه غوندی خبره ده چی سړی دورځی خپله بی بی دغلام او مینځی غوندی وهی او بیا دشپې ورسره نژدیکت کوی.

بالی دلته ددې خبری هم خیال ساتل پکار دی چی دبنځی دطرفه په څه کورنی خبره باندی ناراضگی یا ستا دطرفه دڅه مطالبې په نه

پوره کولو باندي دهغي مروريدل طبعي شي بلکه دا دهغي دمحبوبانه فطرت خاصه ده (دا بد گنل نه دی پکار) .

قبييه : سري لره ددومري خبري ضرور خيال ساتل پکار دی چي که چيري دنسخي په خه خبره باندي غصه ورسى نو بي واکه کيږي دی نه ، بلکه خپل خان په واک کی ساتل ډير ضروري دی ، رسول الله ﷺ فرمايلي دی چي په تاسو کی بهترين سري هغه خوگ دی چي دخپل کور والاو سره بنه سلوک کوي زه دتاسو ټولو خنجه زيات دخپل کور والاو بنه سلوک کوونکی يم .

خکه چي دهغي په بد خلقی او تيز مزاجی صبر کول ډير ضروري دی ، که چيري زيات غصه سی نو دهغه خای خنجه دی جلا (ليري) سی ، تعوذ (اعوذ بالله) دی ووايي ، اوبه دی وچنبي ، په کوم حال کی چي وی هغه دی بدل کړي ، ياد دې لري چي پهلوانان را غورزول بهادري او کمال نه دی بلکه بهادري دا ده چي دغصې په وخت کی خپل خان په واک کی وساتي او طبيعت او ژبه په کنترول کی وي ، کنې خدای جلّ و علاّ مکره که په غصه کی خه خبره دخلي خنجه ووزي (مثلاً طلاق يې ورکړو) نو ټول ژوند به يې بدل سي ، او بيا به ته هم افسوس کوي ، دغصې په کيفيت کی خه مهم کار کول

دعقلمندی او شجاعت خنجه خلاف دی، ددې دپاره چی کله غصه ولاړه سی نو ترهغې وروسته په سوچ او فکر سره او دمخلصو دوستانو او خپلوانو په مشوره کولو سره دی خه اقدام کوی .

ددې خنجه علاوه خه خبری نوری هم داسی سته چی دهغو اختیارول دسری دپاره دبنخی دحق په تکمیل کی فائده مند دی :

۱. بنخه دی دبی پردگی خنجه حتی الامکان لیری ساتی او دنا

محرمه اجنبی سرو سره دربط اوضبط اوتگ راتگ خنجه منع کوی .

۲. بنخی ته دخاوند په مخ کی همیشه په زیب اوزینت سره اوسیدل

پکار دی، دپاره ددې چی دهغه نظر پر بل چا بانندی پرهنوزی، او

ددې طرفته یې په زړه کی خه خیرن والی پیدا نسی . ددې خبری

حکم په شریعت کی هم ور کړل سویدی بالخصوص چی کله خاوند

دسفر خنجه راسی نو بنخه دی زیب او زینت اختیار کوی، حضور

اکرم ﷺ چی به کله دسفر خنجه تشریف راوړی نو دصحابه کرامو

ﷺ سره به یې دمدينې خنجه دباندی قیام کوی دپاره ددې چی په

مدینه کی بنخی ته اطلاع ورسپړی، او هغوی صفا ستره سی .

۳. دبنخی په خاطر خاوند ته هم په صفا ستره او بنو جامو کی

اوسیدل پکار دی، دپاره ددې چی دهغې میلان هم دخاوند و طرف

ته باقي وی .

۴. که چیری بی بی داعلی جامو او کپرو او زیوراتو ډیره زیاته شوقمنده وی نو په ډیر حکمت سره دی دزاهدانو واقعات او دالله تعالی دنیکو بندگیانو بنڅو قصې او ددنیا دناپائیداری او دآخرت د فکر وغیره خبری دی دهغې په مخ کی پیش کړل سی، دپاره ددې چی دې فائده شیانو څخه او دضرورت څخه دزیات سامانه څخه یې رغبت کم سی، که چیری دغه رنگه دهغې رغبت کم نکړل سو نو دهغې دا هوس ټول کور بربادولی سی .

۵. دبنڅی مخی ته که دجامو او کپرو وغیره وو څخه څه شی پردی په نظر درسی نو دهغه پوره تحقیق وکړی چی دکومه راغلی دی؟ او ولی؟ کنی دورانیدلو لاری په دغه رنگه شروع کیږی .

۶. دکاروبار کوونکو خلکو ته پکار دی چی ټول وخت دی خپل کار وبار ته نه وقف کوی بلکه څه وخت دخپلی بی بی سره دناستی ولاری او خندلو، خبرو دپاره هم ایستل پکار دی .

۷. که چیری بی بی سلیقه منده او نیکه وی نو کله نا کله په یوې جملې یا نیمې سره دهغې تعریف هم پکار دی، دپاره ددې چی هغې ته خوشحالی حاصله سی .

۸. دبی بی درمز او اشارو پیژندلو هم پوره کوشش کول پکار دی هغه ډیری خبری په ژبه سره نه وایی، البته په اشارو کی او دمخ په ناز او انداز کی یې وایی .

۹. بی بی ته دخپل اولاد په مخ کی بد رد ویل نه دی پکار، کنې دکور لطف به ختم سی، او اولاد به دخپلی مور سره یې باکه سی .

۱۰. دبی بی او بال بچ سره په انتهای محبت او الفت سره اوسیدل زده کړی، دخپروونکی زمري او پرانگ په شان اوسیدلو عادت مه جوړوی، او مه هروخت حاکمانه شکل چلوی .

۱۱. دخپلی بی بی په وړاندی دبلې پردې بنخی تعریف مه کوی، خصوصاً دچا دحُسن او دجمال (تعریف کولو) سره به دهغې زړه مات سی اوته به دهغې په نظر کی مشکوک جوړ سی .

۱۲. په خانه داری امورو یعنی دکور په کار او روزگار کی دهغې رایې ته اهمیت ورکوه، ځکه چی په دې معامله کی اکثره دهغې رایه صحیح وی .

۱۳. دبی بی سره په څه خبره حجت بازی پکار نه ده، چی دا دهغې سره مناسب نه ده، هو دهغې دجذباتو په لحاظ ساتلو سره دی ورسره سلوک وکړل سی، همدا خبره دهغې سره مناسبه ده .

۱۴. کہ چیری بنسخہ تعلیم یافتہ وی نوهغی ته بنه اخلاقی او مذهبی کتابونه دمطالعې دپاره ورکوه ، ناولونو ، افسانو او خرافاتو ته درخنه لاس یونه سی .

۱۵. کله نا کله که په کور کی څه گڼرې راسی نو دهغې صفایی په کور کی دننه کوه ، بهر یې په نورو خلکو کی مه خپروه .

۱۶. دبد اخلاقو بنسوخو سره یې هرگز ناستی ولاړی ته مه پرېږده ، کنې دا به هم درله برباده کړی (اوتا به هم برباد کړی) .

۱۷. که چیری په کور کی دمور سره یا دخوندو سره دبی بی څه گڼرې راسی نو په ډیره بنه طریقه سره ددواړو دحقوقو خیال ساتلو سره خبره هواره وه (یعنی ختمه وه) .

۱۸. دکور په معاملاتو کی نه ډیر زیات سخت او نه ډیر زیات نرم کیدل پکار دی .

۱۹. خدای مکره که په یوه بد زبانه او بد اخلاقه بنسخه بانندی واوریدی او داصلاح یې هیڅ امید نه وی ، نو په داسی مجبوری کی دهغې په جلا کولو کی خیر دی ، خو داخبره په ذهن کی کښنول پکار دی چی په حدیث پاک کی صفا ارشاد دی چی بنسخه دچه اړخ دپاسنی پوښتی. څنخه پیدا سویده او هغه دتولو څنخه زیاته

کړه پوښتی ده ، لهدا سره دکوروالی دی دهغې څخه فائده اخلی ، کڼې که بالکل یې سیده کوی نو ماته به یې کړی ، ددې دپاره سړی لره حتی الامکان دبرداشت څخه کار اخیستل پکار دی ، څومره چی کیدی سی دطلاقه څخه ځان ساتل پکار دی ، شریعت طلاق نه دی خوښ کړی ، ابغض المباحات یې ورته فرمایلی دی ، یعنی په مباحو ، جائزو کارو کی ډیر بد کار دی ، په دې باندي اقدام په ډیر سوچ او فکر سره او دخپلو مخصوصو تعلقدارو سره دمشورې څخه وروسته کول پکار دی ، درې طلاقه ورکول او هغه هم په یوه ځل ډیر بد دی کیدی سی چی بیا پر پښمانه وی .

که چیری ښځه بيماره وی یایې په حس کی گڼرې وی نو ژر دهغې دعلاج و طرفته توجه کول پکار دی .

پر ښځه باندي دخاوند حقوق :

څنگه چی دسړی په ذمه دښځی ډیر شرعی او اخلاقی حقوق دی دغه ډول دښځی پر ذمه هم دخاوند ډیر حقوق دی چی دهغو پرځای راورل ددې ذمه واری ده (مثلاً) :

۱. دښځی په ذمه دخاوند تر ټولو لوی حق دادی چی کله دی خپل ځان وخواوند ته حواله کړی دی نو همیشه دی دهغه حفاظت کوی ،

اوپه دې سلسله کی دی دهیخ خیانت ارتکاب نه کوی ، خواه که یې خاوند حاضر وی او که غائب وی یعنی چیری په سفر باندی تلی وی ، داجنبی سری سره تعلق قائمول داعلی درجې خیانت او بی لوظی ده .

۲. ظاهره ده چی کوم سری دبنخی سره نکاح کړیده دهغه یو مقصد دادی چی دغلط خای خنجه نفسانی خواهش پرېبنوول او په جائز او حلال خای کی پوره کول دی ، ددې دپاره چی کله خاوند ته ددې خبری تقاضا وی نو هغه ته دی ددې موقع ورکړل سی ، او په دې سلسله کی بی وجهی بهانه جوړول نه ده پکار ، درسول الله ﷺ ارشاد دی چی که چیری خاوند تا دخپل ضرورت پوره کولو دپاره را وغواری اوته ډوډی او طبخی ته ناسته یې نو بیا هم ته خپل کار پرېږده او دهغه تقاضا پوره کړه ، دا خبره دی هم په خیال کی وی چی که چیری خواهش پیدا سی نو دورخی هم صحبت جائز دی ، هیخ حرج پکښی نسته ، په خپله دحضور اکرم ﷺ او بعضو صحابه کرامو رضی الله عنهم خنجه بعضی وخت په ورخ کی هم جماع کول ثابت دی .

۳. دخاوند چی مال او سامان وی دهغه حفاظت دی کوی هغه دی

دخاوند دمرضى (خوبنى) خخه خلاف او په غلط ځاى باندى نه
خرڅ كوى ، دغه ډول د ضرورت په كارونو كى دى هم فضول
خرچى نه كوى ، بلكه كفايت شعارى دى خپل شعار جوړ كړى .

۴. بنځى لره پكار ده چى دكور كار روزگار دى په ښه طريقه سره
زده كړى او دخاوند دمزاج موافق دى دخوراك ، چينباك
هستوگنى او اغوستلو غوړولو انتظام وكړى .

۵. بنځى ته دخاوند په خبرو باندى او دهغه په كار باندى بار بار
مروريدل او دخپلى څه خبرى نه پوره كيدلو باندى ناراضه كيدل څه
ښه خبره نه ده ، په دې سره په محبت كى كمى راځى ، او خاوند يو
بوج محسوسوى ، بنځى ته دداسى بې ډبه (بدو) عادتو خخه ډير
ځان ساتل پكار دى .

۶. بنځى ته په خاوند يا دهغه په څه خبره باندى غصه كيدل او بد
كلامى كول ، بد رد ويل ، ښكنځل كول ، دانتهاى درجې بى حيايى
او بى شرمى ده ، كه چيرى خاوند دخپل شرافت يا څه مجبورى په
وجه څه نه واى نو دهغه مطلب دا نه دى چى ته څه غواړى هغه به
كوى ، كه چيرى تا داسى وكړه نو دخاوند په زړه كى به ستا وقعت
او محبت ختم سى ، او عجيبه نه ده چى څه ورځى وروسته (كه دغه

حال بر قراره وو) وجدا والی (طلاق) ته نوبت ورسیری او بیا به ستا او بنکی او چوونکی هیخوک نه وی .

۷. بنخی ته دخاوند دمور او پلار او ورونو خوندو په معامله کی دپیر روا داری او خوش اخلاقی رویه ساتل پکار ده ، اگر که دخسر گنی دخلگو خنخه ورته خه تکلیف ورسیری هم ، هروخت دخاوند په مخ کی دخسر گنی دخلگو شکوه شکایت او په معمولی خبره بانندی مرورتیا به دنبخی محبت کم کری او داسی خو خامخا کیری چی کله په یوه کور کی یوه دوې بنخی یا دوه خلور ماشومان وی نو هره خبره یې دخپل طبیعت موافقه نه وی ، خه نا خه دطبیعت خلاف خبره خو به ورته را پېنښیری ، ددې دپاره دخسر گنی دخلگو دلویو او وړو سره دی بڼه سلوک ساتی ، په دې سره به محبت زیاتیری او دژوند مزه به دوچنده سی ، بنخی ته پکار ده چی دخپل قدرتی حسن او جمال او دزړه را کښونکی خبرو دی پوره حفاظت کری ، دضائع کیدو خنخه دی یې لیری ساتی دپاره ددې چی دخاوند نظر ددې خنخه وانه وری او په بل خای کی بنخ نسی .

دحمل ابتداء او دهغې متعلق یو خو خبری :

دواده خه موده تیریدلو وروسته په عام طور سره ددوارو دا خواهش

وی چی الله تعالی راته اولاد راکړی، نو داسبابوپه درجه کی ددواړو ملاویدلو (یوځای لیدلو) سره اولاد کیدل هم شروع سی، لیکن بعضی وخت الله تعالی ژر اولاد نه ورکوی چی په هغه کی داسبابو باوجود دالله تعالی مشیت او فیصلې ته لوی دخل وی ددې دپاره په دې باندي مایوسه کیدل او نا امیده کیدل نه دی پکار، دزړه بدولو او خفگان هیڅ ضرورت نسته، نه خاوند ته دبنځی څخه ناراضه کیدل پکار دی، بلکه دخدای پاک څخه دامید لرلو سره دعاء جاری ساتل پکار ده، او که ضرورت وی نو په طبی طور باندي علاج کول پکار دی ممکنه ده چی په دوی دواړو کی دیوه صحت خراب وی یا دقوت او طاقت کمی وی، کله چی صحیح علاج وسی نو امید دی چی ژر یا پس به یې اولاد ضرور وسی، اوپه دې تاخیر کی به هم دالله تعالی یو مصلحت وی، که چیری کافی موده تیره سی او دطبی تحقیقاتو څخه وروسته دبنځی دداسی کمزوری یا بیماری پته ولگیږی کومه چی دا اولاد کیدلو مانع وی، او خاوند دا اولاد دپاره بل واده کول غواړی (۱) نو شرعاً ددې اجازت سته

(۱) خاوند ته ددوهمی نکاح حق هر وخت حاصل دی لیکن دا اولاد دپاره دوهم واده قید یې ددې دپاره ولگوی چی په عام طور سره خلک دا اولاد دپاره دوهمه نکاح کوی.

لیکن پہ دوارو پیمانو کی عدل او انصاف قائمول دیر ضروری دی،
 او کہ چیری دحقوقو پہ اداء کولو کی لږ دلته هلته طرفداری او
 میلان پیدا سی نو ددې انجام به دیر بد وی، په حدیث پاک کی
 فرمایل سویدی چی دچا دوې بنخی وی او دی په هغو کی دیوې
 طرفته مائل سو (او دهغې خیال یې زیات ساتی) نو دقیامت په ورځ
 به په داسی حال کی راسی چی دهغه بدن به را کوږ سوی وی،
 خلک به دهغه دبدن په کوږ والی سره پوه سی چی دا مجرم دی او
 ده دبنخو په مینځ کی انصاف نه دی کړی، ددې دپاره که دیری
 بنخی یې وی نو دتولو یو قسم خیال ساتل ضروری دی، اوس چی
 کله ورته الله تعالی اولاد نصیب کړی نو دهغې اول منزل دحمل
 څخه شروع کیږی، دحمل کیدل دمختلفو علاماتو څخه ظاهریږی
 چی په هغې کی اهم علامت دماهوری (میاشتنی) وینی حیض
 بندیدل دی، او زیاتره بنخو ته دزره خرابیدلو او لتولو وغیره
 شکایت شروع کیږی، په داسی موقع بانندی بنخی ته دخپل صحت
 پوره خیال ساتل پکار دی، اوپه خاص طور سره دطافت او
 دمختلف قسمه مرضو څخه دحفاظت دپاره دیو حکیم په مشوره
 سره معجون او مقویات وغیره استعمالول پکار دی، بنخوته په دې

ورخو کی دقي او زړه خرابيدلو او زړه بيريډلو شکايت عموماً کيږي په دې وجه په موقع او بې موقع دتروو او نمکينو شيانو خوړلو ته شوق کيږي، دبعضو بنخو خاورو خوړلو ته شوق کيږي، په داسې موقع ددې خيال ساتل پکار دی چې کم شيان دصحت دپاره فائده مند وي دهغه خوړل پکار دی، او صحت ته نقصان ورکونکو او بدو شيانو څخه پرهيز کول پکار دی، دغه رنگه دحمل په زمانه کې دټوپ وهلو، منډې وهلو او دډير زيات دروند وزن پورته کولو څخه ځان ساتل پکار دی، ورنه خطر ده چې دحمل دغورزیدلو سره به وينه شروع سي، دغه شان دحمل په ورخو کې دقبض والا شيان مه استعمالوي اوچې کله دقبض شکايت پيدا سي نو دهغه فوراً علاج کوي، دغه رنگه ددست راوستونکو شيانو څخه ځان ساتي، بنخي لره دا هم پکار ده چې په دغه ورخو کې هشاشه بشاشه خوشحاله اوسي، په دغه خفگان او فکر کې دی بالکل نه مبتلا کيږي، ددې څخه علاوه دبدن او جامو دصفایي سره دی زړه او دماغ هم (دگنده او بدو خيالاتو) څخه پاک او صاف ساتي، ځکه چې ددې اثر په قدرتي طور سره په نس کې پردننه ماشوم باندي پريوزي، ددې دپاره په دې ورخو کې مور ته انتهائي پاکيزه او

مہذبہ اوسیدل پکار دی، او دحمل پہ ورخو کی دجماع صحبت کولو خنخہ حتی الامکان خان ساتل پکار دی، خصوصاً پہ اولو خلورو ۴ میاشتو کی او داومی ۷ میاشتہ خنخہ وروستہ دپارہ ددہ چی حمل تہ خہ نقصان پینن نسی (البته پہ شرعی طور سرہ پہ جائز والی کی خہ خبرہ نستہ) بنسخی تہ چونکہ دحمل پہ ورخو کی کافی تکلیفونہ وی بیا دا مودہ ہم کمہ نہ وی، بلکہ تقریباً ترنو ۹ میاشتہ پوری وی بیا دتولو خنخہ زیات تکلیف دماشوم دپیدا کیدلو پہ وخت کی وی خنکہ چی پہ قرآن کریم دمور داهمیت او دہنی د عظمت بنوولو دپارہ ددہ تکلیفونہ پہ خاص طور سرہ ذکر سویدی، لکہ چی فرمائی: حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهَنَا عَلَى وَهْنٍ، ددہ مور دی پہ خپلہ گیدہ کی ساتلی وو، پہ کمزوری بانندی کمزوری برداشت کولو سرہ. دغہ رنگہ بل خای ارشاد دی: حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا، ددہ مور دی پہ گیدہ کی وساتلی پہ تکلیف سرہ، او وی زیروی پہ تکلیف سرہ.

او چونکہ تکلیف دیو ماشوم پہ وجہ سرہ دی، اودغہ ماشوم بہ دخدای ﷺ مومن بندہ وی، درسول اللہ ﷺ پہ امت کی داضافی سبب گرخی، دیندار او حق تہ رابلونکی بہ وی، ددہ دپارہ پہ

حدیث پاک کی بی ثواب ہم بیان فرمائی دی، لکہ چی رسول اللہ ﷺ فرمائی چی بنسخہ دحمل خنخہ واخلہ تر شیدو پرہکولو پوری دہفہ غازی پہ شان دہ شوک چی دسرحدونو نگرانی کوی او دداسی غازی لوی ثواب دی، دغہ رنگہ پہ حدیث پاک کی دی چی کہ چیری بنسخہ دزیردنی پہ درد کی وفات سی نو شہیدہ بہ سی ددی دپارہ بنسخی لره دحمل او لنگون تکلیفونہ پہ خندا او خوشحالی برداشت کول پکار دی، دا صرف دانسانی خواہش تکمیل نہ دی بلکہ پہ ددی بانندی بہ وہ ددی تہ لوی ثواب تر لاسہ کیری، ہوبعضی وخت اولادونہ دیر سی او اوس لا اول ماشوم شیدی خوری یا دبی بی صحت کمزوری دی او تقاضا دادہ چی بل ماشوم ونسی بلکہ خہ تاخیر پکبسی وسی، نو ددی دپارہ شریعت خہ صورتونہ جائز لری دی، پہ کومو کی چی نہ سری تہ نقصان وی اونہ بنسخی تہ، پہ ددی کی یو صورت (او طریقہ) عزل دی یعنی دبی بی سرہ دجماع کولو پہ وخت کی چی کلہ دائرال وخت راسی نو دہفہ خنخہ دی جلا سی دپارہ ددی چی منی دباندی خارجه کری، ہمدغہ شان یو حکیم صاحب دا طریقہ لیکلی دہ چی بنسخہ دصحت خنخہ وروستہ فوراً ودریری او مخ پہ شا روانہ سی نوپہ

دې سره حمل قرار نه نیسی ، گواکي شریعت دداسی طریقو اختیار کولو اجازت ورکړیدی ، په کومو کی چی په وقتی طور سره حمل قرار ونه نیسی (۱) او سړی او ښځی دواړو ته پکښی نقصان نه وی ، نن صبا چی کومی دنس بندی وغیره سلسله شروع سویدی هغه یا خو دهمیشه دپاره داوولاد دسلسلې دختمیدلو ذریعه وی (۲) (کرم چی دالله تعالی ورکړی دیو قوت بالکل ضائع کول دی) یا بیا داسی صورتونه دی په کومو سره چی اگر چی که دهمیشه دپاره خو سلسله نه بندیږی لیکن ښځی یا خاوند ته سخت نقصان رسیږی او صحت ورسره بربادیږی چی دهنې مشاهده ورځ تر ورځی کیږی ، مثلاً دحمل بندوونکی زهرجنی گولی استعمالول یا سړی لره نروده

(۱). په دې سلسله کی جدید آلات هم شامل دی ، لیکن دگوک ددوا استعمال سره نقصان ترلی وی . مترجم

(۲). نن صبا دخاندانی منصوبه بندی تحریک له خوا داوولاد نه راوړلو یا یو او دوو راوړلو ، دعزل او نس بندی (هغه که عارضی وی یا دائمی) کولو تحریک په مسلمانانو کی په ډیر زور او شور سره شروع دی ، په کروړو روپی پردې تحریک خرڅیږی ، او دا عام اعلان کوی چی که څوک نس بندی کوی هغه ته دومره انعام ورکوو ، یا یوه جوړه صرف یو یا صرف دوه ماشومان راوړی هغه ته دمیاشتی دومره روپی ورکوی ، ددې تحریک لوی مقصد دا دی چی دمسلمانانو آبادی کموی . مترجم عفی عنه

وغيره استعمالول ، کومو سرو يا بنخو چي دا قسمه طريقه اختيار
کريده هغوي دخيل صحت خنجه لاس مينخلي دي .

دولادت بيان :

کله چي دماشوم دپيدا کيدلو وخت را نژدي سي نو مناسب دادی
چي کورته دی بنه ماهره دايی را وبلل سي دپاره ددي چي دپيدائش
دوخت او دنورو شيانو صحيح اندازه ولگول سي ، که ددي سره
طبي او ډاکتري مشوري او علاج وغيره هم شامل سي نو بنه خبره
ده ، نن صبا دا رواج جوړ سويدي چي دولادت په وخت کي بنخه
هسپتالوته حواله کوي ، چونکه هلته غير مسلمه داياني وي او بي
پردگي هم زياته وي او ټول ماحول غير اسلامي وي په دې وجه
دکور پاک ماحول پرېښوول او هلته تلل بنه خبره نه ده ، هو! که
چيري مجبوري ، بنخي ته سخت تکليف يا بيماري وي يا پروخت
دايي پيدا نسي نو بيا هسپتال ته دتللو گنجائش سته ، اوس دولادت
خنجه وروسته ديو خو خبرو نشاندهي کوم :

۱. دماشوم دپيدا کيدلو وروسته دی هغه پاک صاف کړي او غسل
وغيره دی ورکړي او په رسته غوړ کي دی اذان او په چپه غوړ کي
دی اقامت ور وکړي .

۲. که یو بزرگ یا نیک سری وی نو په هغه دی تحنیک و کړی یعنی په هغه دی کهجوره (وچه خرما) وچیچی از نومه دی کړی او دماشوم په تالو کی دی ووهی دپاره ددې چی تر ټولو څخه منځکی دنیک سری او دکهجوری خوږوالی ورته ورسپړی چی دبرکت شی دی .

دعقیقی بیان :

۳. په اومه ۷ ورځ دماشوم عقیقه کول سنت دی، که په اومه ۷ ورځ ونسی، نو بیا چی کله موقع تر لاسه سی نو دولادت دورځی څخه په ورپسی ورځ باندي عقیقه کول پکار ده ، مثلاً که دسه شنبې په ورځ باندي پیدا سوی وی نو دچار شنبې په ورځ دی عقیقه وکړی، عقیقه دهلک دطرفه دوه پسونه او دجینی دطرفه یو پسه دی، که دهلک دطرفه یو حلال کړی نو هم کافی دی،

۴. دعقیقی په ورځ دماشوم دسر وربنتان خریل او دهغو دوزن په مقدار سپین زر خیرات کول مستحب دی، په حدیث کی ددې حکم هم راغلی دی، دانسانی بدن څخه جلا کړل سوی نوکان وغیره په یو پاک ځای کی بنځول پکار دی، دلته هلته غورځول یې ډیر بد دی په دې کی دبیماړیو او آفتو خطر ده .

۵. چی ماشوم په کوچنیوالی کی سنت سی نو بهتره ده ، دزیات عمر کیدلو انتظار دی نه کوی .

۶. ماشوم چی په زانگو کی بیده کوی ، الله هو ورته ویل ، او قائده مند نظمو نه وغیره ورته اورول هم ښه دی .

۷. ماشوم لره دې ښه نوم کنښنول ، عبد الله ، عبد الرحمن او دحضراتو انبیاءو علیهم السلام او دصحابه کرامو رضی الله عنہم او صحابیاتو رضی الله عنہن په نومونو باندی نوم اېښول زیات ښه دی ، دقیامت په ورځ به هر څوک دمحشر په میدان کی په نومونو سره رابلل کیږی ، په هغه وخت کی به په خرابو نومونو سره پښیمانتیا وی .

داولاد پر وفات باندی صبر :

بغضی وخت خدای پاک سپری ته اولاد ورکړی او بیایې تری واخلي دا یقیناً ډیره دصدمې خبره ده خو په دغه موقع باندی هم دصبر ضرورت دی ، ډیره حوصله دی اوسی دسترگو څنڅه اوښکی بهیدل او په زړه کی غم راتلل خو طبعی خبره ده خو په ژبی سره دی هرگز څه خبره دبی ادبی نه کوی ، نه دی په زړه کی دغه ډول څه بد خیال راولی بلکه ځان دی کلک کړی او صبر دی وکړی ، داخورت اجر او ثواب دی پیش نظر ولری ، په حدیث پاک کی دنابالفه

ماشومانو پر مرگ باندي دصبر کونکي بنځي دپاره دجنت خوشخبري او بشارت راغلي دي، ددوو ماشومانو پر مرگ دصبر کونکي بنځي په باره کي پوښتنه وکړل سوه نو دهغې دپاره هم دجنت وعده وفرمايل سوه، او ديوه ماشوم پر مرگ باندي دصبر کونکي بنځي دپاره هم په حديث پاک کي دجنت وعده موجوده ده نو په داسي موقع داوولاد په محبت کي په بي صبري کولو سره دي جنت دلاسه نه ورکوي، بلکه په صبر او په ځان کلکولو سره دي درسول الله ﷺ دبشارتونو څخه فائده پورته کړي.

درضاعت متعلق يو خو خبري :

۱. دماشوم دپاره موافق شيدی صرف دخپلي موردی ددی دپاره دټولو څخه بهتره داده چي خپله مور دي ورته شيدی وزکړي ليکن که خدای مه کره څه مجبوري وي يادمور شيدی خرابی وي بل څوک شيدی ورکونکي دي ورلره مقرره کره سي.

۲. شيدی ورکونکي بنځه دي هم دماشوم دهور په شان خپل ذهن او زړه دبدو خيالونو او خرافاتو څخه ليري ساتي ځکه چي دشيدو ورکولو په زمانه کي هم دشيدو ورکونکي دطبعيت اودهغه داخلاقو اثر دماشوم پر زړه اودماغ باندي پريوزي.

۳. شیدی ور کونکی ته دخپل صحت پوره خیال ساتل پکار دی او که سهولت او گنجائش وی نوبه خورا که دی استعمالوی دپاره ددی چی دماشوم پر قواء او بدن باندي بڼه اثر پریوزی .

کله چی ماشوم په بڼه او بد پوه سی نواول ورته دخدای پاک دنوم او کلمه طیبه دزده کولو کوشش پکار دی چی کله دپوهی خاوند سی نو اول دی ورته په مکتب پاکور کی ددینیاتو تعلیم ورکول سی، دهغه په مخ کی څه نازیبا حرکت هیڅکله نه دی کول پکار، او که څه غلطه خبره (یا حرکت) دهغه څخه صادر سی نو دهغه څخه دمنع کولو کوشش دی وسی، والدین دی دهغه دفلاح او اصلاح دعاوی غواړی، غرض داچی دهغه دتربیت او تعلیم دی پوره خیال وساتل سی دغفلت څخه کار هیڅکله اخیستل نه دی پکار . دمور غیر دماشوم دتولو څخه اولنی مدرسه ده. ددی زیات تفصیل به زما په رساله (تحفه الوالد) کی ترلاسه سی.

داهل اوعیال دتعلیم او تربیت آسانه طریقه نن سبا داده چی په کور کی دریلویو اوتیلی ویژن پرځای ددینی کتابو تعلیم په پایندی سره کول پکار دی. کله دی په خپلو کی دمسائلو تذکره وی، کله دی دمختلفو اوقاتو او حالاتو دعا گانی زده سی، که څه وخت په

پایندی سره دستبجحاتو اوتلاوت مشغله وی نو کوربه یوقسم مدرسه
او خانقاه جوړه سی اودکور خلک به ان شاء الله په صحیح رخ
بانندی روان سی .

داولاد پر ذمه دمور او پلار حقوق :

کله چی اولاد صحیح فکر داره سی نو دهغو په ذهن کی دا خبره په
بڼه شان کنښنول پکار دی چی دهغو پر ذمه دمور او پلار ډیر حقوق
دی، هغوپه کوچنیوالی کی (داماشوم) اولادپه ډیر مشقت اوتکلیف
برداشت کولو سره پاللی دی، اوبیا مور ضعیف الخلقه (پیدایشتی
کمزوری) هم ده، اودماشوم دټولو څخه زیات تکلیف دا برداشت
کوی (چی دهغه ذکر قران هم کوی) ددې دپاره دهغه دحقوقو
اهمیت اوعظمت نورهم زیات دی، په دی وجه داولاد پر ذمه دمور
او پلار تابعداری او دهغو فرمان برداری ضروری ده، دمور او پلار
تابعداری او دهغو فرمان برداری ضروری ده، دمور او پلار نافرمانی
دټولو څخه لویه گناه شمار سویده، اوپه یوه حدیث کی دکفر او د
شرک څخه وروسته دټولو څخه لویه گناه دابښول سویده، ددی
زیات تفصیل به زماپه رساله (تحفة الوالد) کی ترلاسه سی اوپه هغه
کی دمور او پلار داطاعت اوفرمان برداری ډیر واقعات هم لیکل

سوی دی چی دمور اوپلار په خدمت او فرمان برداری سره دهنو په رزق او کار وبار کی برکت پیدا سو او په جنت کی د داخلیدو بشارت ملاو سو او دهنو په نافرمانی باندی په دنیا کی څنگه محرومی او ناکامی ملاو سو او په آخرت کی به در باندی څنگه وبال راځی په دی وخت یوه دوې واقعی مختصراً په دی موقع باندی بیانوم:

دبني اسر ائیلو ددريو سرو اقعہ :

په بني اسرائیلو کی دری سړی چیری تلل په لاره کی باران ورباندی شروع سو، دری سره دباران څخه دځان ساتلو دپاره دغره په یو غار کی ننوتل، اتفاقاً پر هغه غاره باندی دلوری څخه یوه دبره راوغریده (اودغاری په خوله کی ودریده). چی په هغه سره دغاری خوله بالکل بنده سو او اوس دوتلو هیڅ لاره نه وه اویقین یې راغلی چی اوس مو هلاکت یقینی دی، دی دری سره وو په خپلو کی فیصله وکړه چی هر سړی دی دخپل یونیک عمل په واسطه سره دعاء وغواری کیدی سی چی دهنه دبرکته مورته نجات ملاوسی، نو په هغو کی یوه سړی (دچاچی دلته ذکر مقصود دی) دادعا وکړه چی یا الله ! تاته معلومه ده چی زه روزانه ربه څروم دشپی چی واپس راسم نوشیدی ولوشم او په موز اوپلار باندی یې وچینم، دهنه

وروسته یی خپلو ماشومانو ته ورکوم، یو وخت ماښام په تگ راتگ کی ناوخته سوچی کورته راورسیدم نومور اوپلار می بیده سوی وه، چی شیدی می ولوشلی نو ماشومانو می غوښتل شروع کړل لیکن ما وویل چی ترخو پوری می مور اوپلار نه وی چینیلی تاسی ته بی نه درکوم، اودهغو بیداره کول می مناسب نه وگنل دشیدو پیاله په لاس سرته ورته ودریدم چی کله بیداره سی نو ورباندی وبه یی وچینم ماشومانو راته زاری کولی تردی پوری چی سهار سو، چی کله هغه راپورته سول نو می (شیدی) ورباندی وچینیلی، بیامی ماشومانو ته ورکړی، یا الله، ددی عمل په وسیله سره دعا کوم چی لاره راکړی، نوهغه کانی لږ لیری سو، چی په هغه سره لږهوا راتلل شروع سوه اوپنا سوه، لیکن وتلی نسوه، دغه رنگه دوهم اودریم سړی دخپل خپل نیک عمل واسطه وکړه او هغه کانی دغاره خنجه لیری سو اولاره ورته ملاو سوه.

حضرت موسیٰ عليه السلام دجنت ملگری :

حضرت موسیٰ عليه السلام دعا وکړه چی یا الله په جنت کی به خوک زما ملگری وی هغه راوبسی، الله جل جلاله ورته وفرمایل چی په فلانی خای کی دا قسم سړی دی هغه وروپه چی په تلاش تلاش هلته ورسیدی

نوری لیدل چی یوسری دی او دهغه مور بالکل بودی شله
 دگر خیدلو او حرکت کولو خنجه معذوره ده، داسری محنت او
 مزدوری کوله او روزانه دواړه وخته به یې خپل مورته په خپل لاس
 سره کوله ورکوله او دهغې ټول خدمت به یې کوی او هغې به ورته
 ددی خدمت په هکله کئی دعا کوله چی زویه ! الله دی تابه جنت
 کی د موسیٰ علیه السلام ملگری جوړ کی.

چی مور ناراضه وی نو په ځنګدن کی کلمه پر ژبه نه جاری کیږی :

درسول الله صلی الله علیه و آله په زمانه کی یو ځوان سړی و مرګ ته نژدی سو،
 رسول الله صلی الله علیه و آله تشریف راوړی او دکلمی تلقین یې ورته کی لیکن
 دهغه پر ژبه کلمه نه جاری کیده حضور صلی الله علیه و آله پوه سو چی مور ترینه
 ناراضه ده، بیایې دهغه مور راوغوښته او ورته یې وفرمایل چی آیا ته
 غواړی چی ستا زوی ددورځ په اور کی وسوخی ؟ هغې وویل چی یا
 نورته یې وفرمایل چی دزوی خنجه دی کمه غلطی سویده هغه
 ورمعاف کړه، او دده خنجه راضی سه، نو هغې زوی معاف کړی او
 دزوی په ژبه یې کلمه جاری سوه، بیا وفات سو، وگورئ دمور په
 ناراضگی بانندی څومره وبال راخی .

سوالونه او جوابونه:

دواده متعلق بعضو دوستانو دډيرو خبرو پوښتنه كړې وه، اوڅه خبرې داسې وې چې دسوال او جواب په طور باندي دهغو دمرتب كولو فائده محسوسه سوه نوهغه خبرې دسوال او جواب په انداز باندي بيانول كېږي.

سوال: سړي ځوان سو او دواده سخته تقاضا ده ليكن مالي گنجائش ورسره نسته نو دې څه وكړي؟

جواب: رسول الله ﷺ فرمايلي دي چې دروژو مداومت دي وكړي، يعني روژي دي ډيري نيسي نو ان شاء الله شهوت زوربه يې كم سي، او دغلطو كارو څخه به محفوظه اوسي (خيال دي وي چې روژي دخوراك دكموالي سره ساتل پكاردې چې نس څه خالي اوسي چې ددې فوائد حاصل سي).

سوال: دقريبې رشته داره (خپل، قريب) جينكي سره (كومه چې غير محرمه وي) نكاح كول جائز دي؟

جواب: كومي بنځي چې محرمې نه دي (دكومو سره چې شرعاً نكاح كول حلال دي) دهغو سره په نكاح كولو كې هيڅ حرج نسته اكر كه نژدې رشته دار وي لكه دتره او داماما لوني.

سوال: در خصتی په موقع حجره عرسی یعنی دناوی کمره بنه دولی کپری او په خلاص زره ورباندی پيسې خرڅ کول کپری آیا. دا صحیح ده؟

جواب: اسراف او فضول خرچی حرامه ده ، هو لږ ډیر زینت او دهغې په بنه جوړولو کی څه خرج نسته .

سوال: دکوزدې څخه وروسته دواده څخه مخ کی دپغلې سره میل میلان، خبری اتري کول او هغې ته کتلی سی؟

جواب: صرف دنکاح کولو په اراده سره اجنبی (پردی) جینکی ته کتلی سی که خوبنه یې سی نو کوزده ورسره وکړی، بیا بار بار ورته کتل جائز نه دی، ترڅو پوری چی نکاح ونسی دنکاح څخه مخکی هغه اجنبی (پردی) ده ، ددې دپاره تعلق قائمول، خط، کتابت ورسره حرام دی .

سوال: دماشوم پیدا کیدلو په وخت کی په هسپتال کی داخلول څنگه دی؟

جواب: که چیری بیماره سی یا پر کور باندی دصحیح علاج بند وبت نه وی یا ورسره دخیال کولو څوک نه وی او یقین یې راسی چی په کور کی به ماشوم ته یا مورته به یې تکلیف وی نو هسپتال ته

په ورلو کی هیخ حرج نسته ، خو دمجبوری- او ضرورت خنخه بغیر
بنه نه دی.

سوال: دڅه مصلحت په وجه نسل بندی کول او داوولاد سلسله
ختمول څنگه دی؟

جواب: نس بندی اود خطرناکو دوايانو استعمالول جائز نه دی،
البته عزل او دوقتی مانع حمل دوايانو اجازت سته (هغه هم چی په
وخت دمجبوری کی وی) په دې شرط چی په هغه سره څه نقصان
نه کیږی.

سوال: که خاوند دخپلی بنځی څنخه ناراضه سی نو آیا طلاق
ورکړی؟

جواب: دطلاق دمجبوری- درجه ده، رومی- دوخت تیروولو کوشش
پکار دی که زیات جنگ او جدل راسی نو مصلحت دی پکښی
وکرل سی که دا نه وی نو بیا دی ددوستانو او مخلصینو سره
دمشورې څنخه وروسته دمجبوری په حالت کی طلاق ورکړل سی،
که نه وی نو سراسر پښیمانی به وی.

سوال: دورځی دبی بی سره صحبت کول او په کثرت صحبت کولو
کی څه حرج خو نسته؟

جواب: دورخی صحبت کول جائز دی لکه خنگه چی دشہی جائز دی او کہ پہ صحت بالندی اثر نہ پرہیزی نو پہ کثرت سرہ پہ جماع کولو کی ہیخ حرج نستہ البتہ دخپل صحت ضرور خیال ساتل پکار دی .

سوال: دنامہ خخہ دلانندی ورہبنتانو دصفایی مودہ خومرہ دہ ؟

جواب: پہ پنخلسو ورخو کی دی وکړل سی اوخلوبنت ورخی یی آخری حد دی، ددی خخہ وروستہ بہ گناہ وی .

سوال: دورہبنتانو صفایی بہ پہ کومہ طریقہ کوی ؟

جواب: پہ کوم مشین یا مروجہ آلاتو وغیرہ سرہ چی ورہبنتان صفا کیری دہغہ پہ استعمال کی بدیت نستہ ، بنخی دی چونہ یا پودر استعمالوی پہ کومو سرہ چی ورہبنتان صفا کیری .

سوال: دغہ ورہبنتان بہ کوم خای غورخوی ؟

جواب: بنخول یی پکار دی دلته او هلته دی یی نہ غورزوی .

سوال: بنخہ بہ دسر ورہبنتان خومرہ ساتی آیاپرہکول یی جائز دی ؟

جواب: بنخی تہ دسر ورہبنتان ساتل ضروری دی، او دا دہغی دپارہ فطری زینت ہم دی، دہغی دپارہ خریل یا پرې کول جائز نہ دی او دسر و غونندی ورہبنتان ساتل ور لره نورہ ہم سختہ گناہ دہ .

سوال: دورہ بنتانو ۾ منخولو ڇه طريقه ده؟

جواب: ٻه حديث کي راڻي چي رسول الله ﷺ به چي کله ۾ منخول کول نواول به ٻي درسته طرف ورہنتان ۾ منخول بيا دچپ طرف دا ، خو دسر دورہ بنتانو بالکل ٻه مينڃني حصه به ٻي لاره هم ايستله ، دغه طريقه سنت ده.

سوال: بنڃه ورہنتان بنڪاره کولي سي؟

جواب: دنبڃي ورہنتان هم ٻه ستر کي داخل دي ، ددغه ورہنتانو پتول ضروري دي ٻه دڀ وجه پروني وغيره دي ٻه داسي طريقه پر سر کوي چي ورہنتان ٻي بنڪاره نسي که نه نو سخته گناه به وي.

مَشَّ

مترجم:

ابو منزل آخند نراده

تصحیح:

مولانا حافظ محمد احمد الحقاني الافغاني

مکتبه رحمانيه ، کاسي مرود ، کوئٽه

